

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
24. (1089.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,0964 ▲
1 amerikai dollár	2,9257 ▼
100 magyar forint	1,5199 ▲

Aktuális

3

Összeférhetetlen Mircea Dinescu

Négy éve összeférhetlenség áll fenn Mircea Dinescu CNSAS-tagsága és üzleti tevékenysége között – állapította meg az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI).

Gazdaság

6

EP: befejeződtek a meghallgatások

Befejeződött az Európai Bizottság leendő tagjainak meghallgatása, miután tegnap az új bolgár biztosjelöltet, Krisztalina Georgievát is kikérdezték az illetékes EP-bizottságok képviselői. Több képviselő már a meghallgatáson egyértelmű támogatását jelezte a jelöltnek.

Média

9

„Mátyásgyártó” a Szemlén

Felméri Cecília, a Sapientia EMTE tanára az ironia, a karikatúra és az animáció műfaját keverő *Mátyás, Mátyás* című dokumentumfilmjét vitte el a 41. Magyar Filmszemlére. Alkotása a dokumentumfilm szakma nagyjainak filmjei között versenyez, ami a rendező szerint óriási megtiszteltetés.

Vezércikk

3

Nyögjük a nyugdíjat

Az igaz, hogy az EU legtöbb tagállamában is 65 éves korban lehet nyugdíjba menni, ám azt – stílusosan fogalmazva: – öreg hiba lenne figyelmen kívül hagyni,

hogy a „huszonhetek” viszonylatában Romániában a legalacsonyabbak közé tartozik a születéskor várható élettartam: a nőknél 75, a férfiaknál 68,2 év. ▶

Bogdán Tibor

Készpénznek vett arany

Borbély László miniszter találkozott a verespataki beruházást ellenző zöldekkel

▶ Nyomást kíván gyakorolni a verespataki aranykitermelésre pályázó román–kanadai cég azokra a kormánytagokra, akik távolságtartóak a projekttel kapcsolatban – mondta lapunknak a Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) tőkeemelési próbálkozásával kapcsolatban egy név nélkül nyilatkozó szakértő. Az RMGC többségi tulajdonosa, a kanadai Gabriel Resources átvállalná az állam részét a tőkeemelésből, oly módon, hogy az adós az aranykitermelésből keletkező osztalékból fizesse vissza a tartozást, magyarulán készpénznek

A zöldek szerint Borbély László tegnap sportszerűen járt el Fotó: Fleischer Hilda

veszi a projekt megvalósulását. Egyelőre a Cégbíróság nem hagyta jóvá az ügyletet. A román–kanadai vállalat nem csak a tőkeemelés akadályoztatása miatt nem veheti készpénznek a Verespatak alatt fekvő aranyat. Borbély László környezetvédelmi miniszter ugyanis tegnap találkozóra hívta a zöld szervezeteket, s arról biztosította képviselőiket: a verespataki projekt jelenleg „stand-by”-ban – pihető üzemmódban – van, mert a cég még mindig nem rendelkezik érvényes településrendezési engedéllyel.

6. és 7. oldal ▶

Sztrájkórságban a tanárok

A tegnapi akció csupán sztrájkórság volt, hamarosan utcai megmozdulások következhetnek

Fotó: Agerpres

▶ Mintegy száz pedagógus tartott sztrájkórságot tegnap Bukarestben, az oktatásügyi minisztérium épülete előtt a romániai oktatási rendszer hiányosságai, a rossz munkafeltételek miatt. A Spiru Haret Szakszervezet által tervezett akció végén a tüntetők

Cătălin Baba államtitkártól csupán egy jövő héten tartandó megbeszélésre kaptak ígéretet. Marius Nistor szakszervezeti elnök elmondta, a minisztériumtól mindenekelőtt komoly párbeszédet várnak el, s ha a jövő heti tárgyalások is eredménytelenül záródnak,

a tanügyi alkalmazottak nem zárják le az iskolai tanévet. A tegnapi sztrájkórság része annak az akciósorozatnak, amit már korábban beharangoztak a szakszervezetek s amellyel 15 ezer tanügyi alkalmazott elbocsátása ellen tiltakoznak. ◀

Munkások nélkül marad a Bechtel

ÚMSZ

▶ Összes jelenlegi alkalmazottjától, közel kétezer embertől készül megválni a Bechtel autópálya-építő – közölte a vállalat szakszervezetével tegnap a vezetőség. Az érdekvédelmi szervezet a CNS Cartel Alfával közösen tiltakozó intézkedéseket (tüntetéseket, később pedig útlezárásokat) helyezett kilátásba, ha a kormány nem avatkozik közbe az alkalmazottak érdekében. Az amerikai óriásvállalat közleményében azonban pontosan azzal indokolta lépését, hogy az Országos Út- és Autópályaépítő Ügynökség (CNAD-NR) tetemes, mintegy 214 millió eurónyi elmaradást halmozott fel a céggel szemben.

Folytatás a 6. oldalon ▶

Gyerekeken kísérleteznek

▶ Időszakosan leállították a gyermekeknek szánt influenzaoltás tesztelését a napokban kirobant sajtóbotrány miatt. Tegnap bebizonyosodott: valóban pénzt kapnak azok a gyermekek, akik részt vesznek az eljárásban, de szakértők állítják, a procedura tökéletesen megfelel a nemzetközi szabványoknak. A Cantacuzino-intézet vezetői visszautasítják a vádat, hogy nyerészkednének a vakcina próbáján. Ha bebizonyosodik, hogy jogszerű az eljárás, akkor sem biztos, hogy lesz időben gyermekvakcina. Még mindig nincs ugyanis elegendő tesztalany ahhoz, hogy biztonságosan kipróbálható legyen az oltóanyag. 7. oldal ▶

Röviden

Nem indul vizsgálat Udrea ellen

A Legfelsőbb Bírósághoz rendelt ügyészség nem indít bünvádi vizsgálatot Elena Udrea és a turisztikai minisztérium munkatársai ellen, értesítette az ügyészség a képviselőház vezetését. Az Elena Udrea turisztikai miniszterként történt költségeit vizsgáló tavalyi parlamenti bizottság azzal vádolta a demokrata-liberális politikust, hogy szolgálati visszaélést követett el közérdek ellen, erre fel is bujtott, továbbá sikkasztással, szolgálati hanyagsággal, a parlament félretájékoztatásával is vádolta. Elena Udrea csupán formálisan és cinikusan működött együtt a parlamenti bizottsággal, melynek tagjait rágalommal vádolta meg. A decemberben újraalakult Boc-kormányban immár a regionális fejlesztési minisztériumot vezeti, amelyhez hozzácsatolták a turizmust is.

Oroszországban megölték egy al-Kaida-vezetőt

Oroszországban megölték az al-Kaida terror szervezet egyik vezetőjét egy dagesztáni rendőrségi műveletben – közölte tegnap az orosz belbiztonsági szolgálat (FSZB). A Szeif Iszlám néven ismert egyiptomi férfival, Mohamad Mohamad Sabaánnal és dagesztáni társával kezdte este végeztek az észak-kaukázusi térségben. Az akcióban egy orosz rendőr is életét vesztette. Sabaán a hírek szerint az al-Kaida észak-kaukázusi hálózatának egyik alapítója volt, terrorista tevékenysége miatt az egyiptomi hatóságok is körözték. Az 1990-es évek elején Afganisztánban harcolt, majd Csecsenföldön, Szudánban, Szomáliában, Libanonban és Grúziában is megfordult.

A boszniai ellentétek veszélyeztetik leginkább Európa stabilitását

A boszniai népek közötti tartós feszültségek veszélyeztetik a leginkább Európa stabilitását – figyelmeztetett a washingtoni kongresszusi bizottság elé kedden benyújtott írásbeli beszámolójában az amerikai hírszerzési igazgató. Egyre erősebb a horvátok, a szerbek és a muzulmánok közötti gyűlölködés, és széthúzásuk veszélyezteti az eddig is nehezen egyben tartott ország stabilitását – írta Dennis Blair.

Iránnak engedményeket kell tennie

Iránnak tényleges engedményeket kell tennie nukleáris programjával kapcsolatban, az ígéret nem elegendő – jelentette ki a német külügyminiszter. Guido Westerwelle szerdai televíziós nyilatkozatában arra reagált, hogy Mahmúd Ahmadinezsád iráni elnök előző nap utalt arra, országa hajlandó elfogadni a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (NAÜ) korábbi ajánlatát. A NAÜ arra tett javaslatot, hogy külföldön dúsítsák magas fokúra Irán gyengén dúsított uránkészletét, és így biztosítsák a teheráni kutatóreaktor működtetéséhez szükséges hasadóanyagot. A NAÜ megítélése szerint Teherán ezzel elháríthatná annak a gyanúját, hogy atomfegyver előállítására törekszik.

Feljelentést tett a Budapesten meghalt francia diáklány apja

Emberrablás és szándékos emberölés gyanújával feljelentést tett ismeretlen tettes ellen a párizsi ügyészségen a Budapesten tavaly eltűnt, majd két hónappal később a Dunában megtalált francia diáklány, Ophélie Bretnacher apja – írták tegnap a francia napilapok. Franciaországban a család feljelentése nyomán több mint egy éve folyik emberrablás gyanújával előzetes büntető eljárás. A 22 éves diáklány az Erasmus program keretében érkezett Magyarországra másfél évvel ezelőtt. Utoljára 2008. december 4-én éjjel egy belvárosi szórakozóhelyen látták, ahonnan hazaindult. Holttestére február 12-én hajósok találtak rá a Dunában.

EP: befejeződtek a meghallgatások

Hírösszefoglaló

Befejeződött az Európai Parlamentben az Európai Bizottság leendő tagjainak meghallgatása, miután tegnap az új bolgár biztosjelöltet, Krisztalina Georgievát is kikérdezték az illetékes EP-bizottságok képviselői. Több képviselő már a meghallgatáson egyértelmű támogatását jelezte a nemzetközi együttműködési, humanitárius segítségnyújtási és válságkezelési portfólióra jelölt Georgievának. Nem a portfóliójába vágó, személyes kérdések nem hangzottak el, és számos képviselő méltatta felkészültségét, valamint jelenlegi tisztségében, a Világbank alelnökéként szerzett tapasztalatait.

A bolgár kormány azután jelölte az 59 éves közigazdászát a biztos posztra, hogy az eredeti jelölt, Rumjana Zseleva külügyminiszter visszalépett, mert szakmai alkalmasság tekintetében súlyos hiányérzet, vagyonyilatkozatának helytálló voltát illetően pedig kételyek támadtak sok képviselőben. A portfóliójához tartozó szakmai kérdések között Georgieva – elsősorban Haiti jelenlegi helyzetére utalva – azt hangoztatta, hogy meg kell vizsgálni, hogyan tud az EU még gyorsabban és összehangoltabban reagálni, és szükségesnek tartotta egy uniós katasztrófaelhárító egység létrehozását. Hozzátette, hogy a jelenlegi helyzethez képest az EU rendkívül gyorsan és viszonylag hatékonyan reagált a hónap eleji földrengésre. Mint minden biztos, meghallgatásán

Georgieva is teljes körű együttműködést ígért az Európai Parlamenttel.

Jelezte azt is, hogy kiemelt figyelmet kíván fordítani a humanitárius segélyek felhasználásának ellenőrzésére, az esetleges visszaélések megakadályozására, és nehéz helyzetekben „mindig ott lesz, ahol kell”.

Az Európai Parlament jövő keddi plenáris ülésén, Stras-

bourgban szavazhat az új bizottság egészéről. Mivel a többi 25 jelölt kinevezését az EP – elvben – már régebben elfogadta, szinte bizonyossá vált, hogy a portugál José Manuel Durao Barroso vezette második testület jóváhagyást nyer a szavazáson. A jóváhagyás aránya ugyanakkor kérdéses, mert az egyes frakciók a meghallgatások lezárulása után hagyják végső döntésüket. ◀

Krisztalina Georgieva meggyőzte alkalmasságáról a képviselőket Fotó: Agerpres/EPA

Unió nem a szerb tagságra

Hírösszefoglaló

Az EU-nak jelenleg nincs pozitív válasza Szerbia tagjelöltési kérelmére – közölte szerb újságírókkal Jelko Kacin, az Európai Parlament (EP) szerbiai jelentésteveje, hozzátéve: az uniós integráció folytatódásának feltétele a hágai nemzetközi törvényszékkel való maradéktalan együttműködés. A Brüsszelben járt újságírókkal beszélgető szlovén diplomata emlékeztetett arra, hogy Serge Brammertz, a hágai Nemzetközi Törvényszék főügyésze új jelentést júniusban tesz majd, s az EU miniszteri tanácsa ezután dönt arról, hogy életbe léphet-e a Szerbiával kötött stabilizációs és társulási megállapodás, ami a tagjelölti státusnak is feltétele. Brammertz nem tágit attól, hogy Ratko Mladic volt boszniai szerb hadsereg-főparancsnokot és a Horvátországban elkövetett háborús bűnökkel vádolt Goran Hadzicot ki kell adni a Nemzetközi Törvényszéknek. „Amíg erre nem kerül sor, mi, az Európai Parlamentben ülők sem ratifikálhatjuk a megállapodást” – nyilatkozta Jelko Kacin, megjegyezve, hogy ha a két hágai vádlottat időközben letartóztatják, ez a folyamat felgyorsulhatna. Azt is elmondta, hogy a hágai főügyész a szerbiai közhangulatot is nehezíti, nevezetesen azt, hogy Mladic elfogásának és kiadatásának nincs kellő társadalmi támogatottsága. Szavai szerint Brüsszelt továbbra is sokkolja, hogy Mladicot hősként kezelik. Kacin szerint a terhes múlttal való szembeállítás, a mítoszokkal való szakítás tehetné ténylegesen lehetővé a jövő felé fordulást. „Mindaddig, míg Szerbia nemzeti hőseit a 90-es évekből meríti és azokat Mladic testesíti meg, nem tehet eleget az Unió követelményeinek, és nem közeledhet hozzá” – jelentette ki. ◀

Feszült a légkör Haitiban

Hírösszefoglaló

A haiti főváros, Port-au-Prince utcáin tegnap emberek tömegei vonultak fel azt követelve a kormánytól, hogy biztosítson nekik munkát és élelmet. „A kormány nem tesz semmit értünk, nem ad munkát, nem lát el bennünket élelmiszerekkel” – panaszkodott az AFP francia hírügynökségnek az egyik tüntető. A férfi egy sebtében fából és posztóból összeeszkábált sátorban él azóta, hogy január 12-én pusztító erejű földrengés rázta

meg a karibi országot. Helyszíni beszámolók szerint csak elenyésző létszámú rendőr volt látható a megmozdulás helyszínén. Az összeverődött emberek aztán eltűntek a környező utcákban.

Egy férfi hatalmas kőkockával a kezében azt kiabálta, hogy kész a tüntetőkért harcolni. „Ha rendőrség löni fog ránk, gyűjtögetünk” – üvöltözték a tüntetők. A feldühödött emberek az újságírók és a fotóriporterek távozását is követelik, „nem akarunk itt újságírókat látni” – kiabálták. ◀

A haiti főváros lakói tegnap munkát és élelmet követeltek Fotó: independent.co.uk

Hazafiasságról szóló törvény készül Pozsonyban

MTI

Nem fogalmazott meg állásfoglalást a Szlovák Nemzeti Párt (SNS) által tavaly ősszel kezdeményezett, a szlovák hazafiasság erősítését célul tűző törvényjavaslatról kapcsolatban a szlovák kormány – közölték a kormány ülése után Pozsonyban tegnap. „A kormány nem foglalt állást, a döntést a Nemzeti Tanácsban (parlamentben) kell meghozni. Számomra az a fontos, hogy a kormány a javaslatot nem utasította el” – jelentette ki Ján Mikolaj oktatásügyi miniszter (SNS), aki a jogszabálytervezetet a kabinet elé terjesztette.

Mindeközben a parlament decemberben első olvasatban már ígért is mondott a javaslatra. A törvényjavaslat második olvasatát, amely gyakorlatilag a jogszabályról szóló vitát jelenti, tegnap tűzte napirendjére a pozsonyi parlament. A tervezet szerint a szlovákiai iskolák minden osztályában ki kellene függeszteni a szlovák zászlót, az állami címet, az alkotmány bevezetőjét, valamint a szlovák himnusz szövegét. A himnusz hétfele reggelente le is játsz-

nák a diákoknak. A képviselőtestületek tagjaiminden ülés elején el is énekelnék a himnuszot. A jogszabálytervezet a nyelvtörvénnyel ellentétben nem tartalmaz szankciókat, így gyakorlatilag „önkéntes” lenne a betartása. A javaslat továbbá azt is tartalmazza, hogy a fiatal állampolgárok az első személyi igazolvány átvételekor hűséget esküdjenek a Szlovák Köztársaságnak. A közszolgálati televízióban és rádióban éjjelkor kötelezően eljátszanák a szlovák himnuszot. Ha a szlovák parlament ígért mond a javaslatra, a törvény április elején lép életbe. ◀

Ján Mikolaj oktatásügyi miniszter

Gușă-ellenes PEL-sátorozás?

Antal Erika

► „Bukarestbe megyünk az Egyetem tere, sátrakba kötözünk, és addig maradunk, amíg a marosvásárhelyi tanács vissza nem vonja a Gușă-szobor felállítására vonatkozó határozatát” – mondta el tegnap Smaranda Enache, a Pro Europa Liga (PEL) társelnöke. Az emberjogi aktivista azt is kifogásolta tegnap sajtótájékoztatóján, hogy a polgármesteri hivatal ügyvédet fogadott a határozat megvédése érdekében. „Tisztelettel kellene lenniük legalább a román forradalomra, hiszen az volt a mai demokráciának az alapja” – tette hozzá Enache. Mint ismeretes, a Marosvásárhelyen tervezett Gușă-szobor felállítása ellen aláírásgyűjtést indított a PEL, amelyet mindeddig 117 közismert személyiség, köztük Herta Müller Nobel-díjas író is aláírt. Továbbá az emberjogi szervezet tavaly novemberben levelet küldött a román államelnöki hivatalnak, a parlamentnek, a szenátusnak, a miniszterelnöki hivatalnak, a prefektúrának, a polgármesteri hivatalnak, a tanácsnak és külön-külön valamennyi városi tanácsosnak, tiltakozva a Gușă-szobor ellen. A levélre mindössze a kormány, a Maros megyei prefektúra és a polgármesteri hivatal jelzett vissza, de mivel a válasz nem nyugtatta meg a tiltakozókat, hamarosan újabb levéllel fordulnak azokhoz a hivatalokhoz, amelyek válasza sem méltatták. Ha tiltakozásuk eredménytelen lesz, egy bukaresti tiltakozástól sem riadnak vissza. Mint ismeretes, a forradalmárok közé lövető Ștefan Gușă marosvásárhelyi kultusza ellen per is folyamatban van, ugyanis Kincses Előd ügyvéd a közigazgatási bíróságon megfellebbezte a városi tanács 2009. szeptember 10-én hozott szoborállítási határozatát. ◀

Összeférhetetlen Mircea Dinescu

ÜMSZ

► Négy éve összeférhetlenség áll fenn Mircea Dinescu CNSAS-tagsága és üzleti tevékenysége között – állapította meg az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI). A rendszer-váltó költőt 2006 márciusában nevezték ki a Szekuritáté Irattárát Vizsgáló Országos Tanács (CNSAS) tagjává. Dinescu azonban korábban városból vidékre költözött, és két mezőgazdasági céget indított. A CNSAS tagjainak is vagyon- és összeférhetlenségi nyilatkozatot kell tenniük, és ugyanazon feltételek vonatkoznak rájuk, mint a miniszterekre és államtitkárokra, azaz többek között nem lehetnek cé-

gek ügyvezetői. A hatóság megállapította, hogy Mircea Dinescu 2004. február 19. óta egyedüli ügyvezetője a SC Agroindustrial SRL Giubega cégnek, 2005. december 15. és 2008. november 14. között pedig a SC Grădina cu Vișini SRL cégnek. A két vállalat megszakítás nélkül működött, és 2006-2008. között 6 145 388 lej bevételt, illetve 2 058 010 lej profitot termeltek. A közlemény szerint az összeférhetlenség a tisztviselői elbocsátással is járhat vagy egyéb jellegű szankciókkal. Az ANI ténymegállapítása ellen 15 napon belül lehet fellebbezni.

Dinescu pitiáner ügynek nevezte az ANI-vizsgálat eredményeit, szerinte a szekusdossziék olvasása

és mezőgazdasági tevékenysége közt semmilyen összefüggés nincsen. A költő szerint a politikusok úgy oldják fel az efféle összeférhetlenséget, hogy cégeiket rokoniak nevére íratták, amit ő nem tett meg. Dinescu bejelentette, megövi az ANI-ézését, és nem is mond le CNSAS-tagságáról. Dinescu bírálta az ANI vezetőjét, Cătălin Macoveit is, akinek szíriente „fehér angyal” kellene lennie, nem nyilatkozatokat kiadó médiaszemélyiség. „Egy pitiáner ügyekbe keveredő volt ügyész, aki mikrofont visel az inge alatt” – utalt Dinescu arra a nyilvánosságra került felvételre, amelyen Sorin Roșca Stănescu és Bogdan Chiriac újságírók próbálták megszarolni Macoveit. ◀

A szókimondásáról híres Mircea Dinescu számos ellenséget szerzett a hatalom mostani birtokosai között

Egyelőre nincs napirenden a kisebbségi törvény vitája

Cs. P. T.

► Ezen a héten bizonyosan nem, s várhatóan a jövő héten sem kerül a képviselőház illetékes bizottságainak napirendjére a kisebbségi törvény vitája, amelyet Emil Boc miniszterelnök kedden a kormány egyik prioritásának nevezett. Napirendre tűzéséről az alsóház házbizottságának kell gondoskodnia, ám tegnapi ülésén a testület nem foglalkozott a kérdéssel. „Nem is erőltetnénk addig a törvény vitájának folytatását, amíg nem próbáljuk megoldani azt, hogy a kormányzó politikai erők ne legyenek kisebbségben a szakszervezetekben” – magyarázta lapunknak Seres Dénes, a házbizottság RMDSZ-es tagja. A politikus arra utalt, hogy a jogszabályt elviekben három szakszervezetnek (jogi, emberjogi és oktatási) együttesen kellene folytatnia, ám e testületekben az ellenzék többségben van. „Így nagy az esélye annak, hogy a törvényt akkor sem lehetne haladni, ha napirendre tűzi a házbizottság” – magyarázta Seres.

A háznagy szerint a kormány javára javítana a bizottsági erővi-

szonyokon, ha e testületekben helyet kapnának a függetlenek is, akik a koalíciót támogatják. Arról a harmincegy honatyáról van szó, akik időközben kiléptek a szociáldemokratáktól és a liberálisoktól, és a RMDSZ-PD-L-koalíció oldalára álltak, akárcsak a nemzeti kisebbségek képviselői. „A házbizottságban már felmerült, hogyan lehetne helyet kapni a függetlenek számára a szakszervezetekben. A testületek létszámát nem lehet növelni, ezért más megoldást kell keresni” – mondta Seres Dénes, aki szerint a kérdésben elvi pártközi egyezség a frakcióvezetők hétfői ülésén születik majd. „Addig nem lesz előrelépés a kisebbségi törvény ügyében sem” – tette hozzá a háznagy.

Mint ismert, a kisebbségi törvény vitájának felgyorsítása a kormányprogramban is szerepel, a jogszabályt a koalíció elképzelései szerint az ülészek végéig, júniusig kellene elfogadnia a képviselőháznak. Az előző – a 2008 végén rendezett választásokig tartó – parlamenti ciklusban már a bizottsági vita során elakadt ez a tervezet. ◀

PNL: Viorel Cataramă Crin Antonescu kihívója

M. Á. Zs.

► Riválisa is lesz Viorel Cataramă személyében a Nemzeti Liberális Párt (PNL) elnöki tisztségéért folytatott versenyben Crin Antonescu pártelnöknek, ugyanis az üzletember-politikus azt tervezi, hogy ma bejelenti indulását a PNL március 5-7 közötti kongresszusán megtartandó tisztújításon. Cataramă előrebocsátotta, elnöki programjának legfontosabb elemét az képezi majd, hogy alakulatát mihamarabb a demokrata-liberálisok mellé pozicionálja. „Nem tárgyaltam még senkivel sem a PDL-ből, előbb bejelentem hivatalosan az indulásomat” – mondta el Cataramă, hozzátéve, a területi

szervezetek vezetőivel sem egyeztetett indulásáról, mert a pártban kialakult „kényes helyzet” ezt nem teszi lehetővé. A PNL-s politikus nem mutatott különösebb érdeklődést az alakulatában heves vitát kiváltó első-alelnöki tisztség iránt sem, ismételt hangsúlyozva, hogy jelenleg a párt pozicionálása képezi a legfontosabb teendőket. Mircea Ionescu Quintus, a párt szabályzatmódosító bizottságának elnöke tegnap bejelentette, hogy a hétvégéig várják a javaslatokat. A Ludovic Orban számára létrehozott első-alelnöki tisztséggel kapcsolatban a PNL tiszteletbeli elnöke elmondta: a bizottság nem foglalt állást a kérdésben, mert nem akarják befolyásolni a döntéshozó kongresszust. ◀

Florin Călinescut kizárják a PNL-ből

Nem helyénvaló viselkedése és a párt vezetőinek rágalmozása miatt a Nemzeti Liberális Párt pitești-i szervezete kizárja tagjai közül Florin Călinescut – jelentette be tegnap Marius Postelnicescu, az alakulat helyi elnöke. Hozzátette: a színész ügyében, aki 2008. októberi beiratkozása óta amúgy sem fizetett tagdíjat, hétfőn hozták meg a végső döntést. Az ügy valószínűleg azzal is magyarázható, hogy a PD-L felajánlotta Călinescutnak, hogy induljon színeiben a Daniela Popa konzervatív elnök politikából való kivonulásával megüresedett képviselői mandátumért.

Nyögjük a nyugdíjat

Bogdán Tibor

Tekervényes, akadályokkal teletűzdelt úton botorkálva, a legkülönfélébb társadalmi kategóriák ellenkezését kiváltva ugyan, de megszületni látszik az egységes nyugdíjrendszer törvénye. Közjelszám-ba menő igazság, hogy nincs olyan jogszabály, amely mindenkit kielégítene. A kisnyugdíjasok tömege például azt kifogásolja, hogy a nyugdíjpont értékét az országos átlagbér helyett az infláció szintjéhez kötik, ami visszafogja a majdani emeléseket. A honatyák, egyéb kiváltságos politikai/szakmai kategóriák szűkebb, de azért még mindig tekintélyes rétege a „pimasz nyugdíjak” tervezett megszüntetése ellen tiltakozik, a szakszervezetek pedig azért elégedetlenek, mert szerintük a törvényben egységesnek ígért nyugdíjrendszer igazságtalan megkülönböztetéseket tesz.

Van azonban a jogszabálytervezetben egy olyan kitétel, amely minden jövőendő nyugdíjas-kategóriát egyformán érint – pontosan: sűjt –, ez pedig a 65 évben megállapított nyugdíjkorhatár. Azzal még nem lenne baj, hogy azonos szintre hozzák a férfiak és a nők nyugdíjkorhatárát, így van ez egyébként egész sor más uniós és uniós kívüli országban. Ráadásul nálunk a szexbik nem képviselet legalább ilyen tekintetben egyenrangúak lesznek a férfiakkal, miután alkalmazottként rendszerint alacsonyabb bért kaptak férfi kollégáiknál, és sokkal nehezebben kerülhettek vezető tisztségbe, mint az erősebb nem képviselői. (Gondoljunk csupán legfontosabb intézményeinkre, mondjuk a törvényhozásra, ahol számuk jóval kisebb a férfiakénál, a kormányban pedig a miniszterek között a cotroceni elnöki palota protezsztján, Elena Udrea kivül egyetlen nőt sem találunk). Az igaz, hogy az EU legtöbb tagállamában is 65 éves korban lehet nyugdíjba menni, ám azt – stílusosan fogalmazva: – öreg hiba lenne figyelmen kívül hagyni, hogy a „huszonhetek” viszonylatában Romániában a legalacsonyabbak közé tartozik a születéskor várható élettartam: a nőknél 75, a férfiaknál 68,2 év – miközben a szintén nem első sorban a fejlettségéről elhíresült Spanyolországban 84 esztendő a nőknél, hogy Svédországról már ne is beszéljünk, ahol például a férfiak 78,4 évben reménykedhetnek. Mindez azt jelenti, hogy – statisztikailag – Romániában a férfiak három, a nők legfeljebb 10 évig élvezhetik a nyugdíjat. A többi egyszerű matematika: a jelenleg 63,8 éves korban nyugdíjba menő férfi alkalmazottként 300 ezer lejt fizet be majdani nyugdíjára, amiből – az élettartamot és az általános nyugdíjszintet figyelembe véve – csupán 46 ezer lejt kap vissza. Az arány nyilván tovább romlik a 65 éves nyugdíjkorhatár esetén. Mivel egy idő óta a kormány örökös gondban van a nyugdíjak kifizetésével, a nyugdíjrendszer küszöbön álló összeomlásával riogat, a nagy kérdés ezek után az: mi történik/történt a többi pénzzel? Válaszra persze ne várjunk; az úgysem érkezik meg élettartamaink szűk időkeretei között.

Román lapszemle

Iulian Dascălu iasi-i üzletember a bevásárlóközpontok koronázatlan királya: tavaly 40 millió euró bérleti díjat szedett. (Gándul) ► Hárommillió eurós kártérítést követelnek a nemzetközi biztosító vállalatok a Băneasa repülőtértől, amiért emberi mulasztás miatt 2006-ban súlyos károsodást szenvedett egy Bukarestben landoló osztrák gép. (Evenimentul zilei) ► Több mint ötszáz, Ausztriában letelepedett román nyugdíjas él az osztrák kormány által biztosított lehetőséggel, hogy a hazai, alig 100 euró meghaladó nyugdíját további 600 euróval pótolja ki. (România liberă) ► A pașcani-i kórházban meghalt egy 36 éves fiatal ember, miután az orvosok megtagadták az egészségbiztosítással nem rendelkező beteg kezelését. (Jurnalul național)

A keresztapa a „keresztapánál”

Ismét botrányt okozott Traian Băsescu testvére. Mircea Băsescu a napokban azzal hívta fel magára a sajtó és az egész hazai közvélemény figyelmét, hogy „keresztapául szegődött” egy közismert alvilági figura lányához.

Bogdan Tibor

► A Bercea Mondialu néven elhíresült Sandu Anghel és klánja ellen 37 bűnvádi dossziét állítottak már össze, amelyekben a gyilkossági kísérlettől, rablástól és lopástól kezdve a testi sértésen, megvesztegetésen és adócsaláson át egészen a pénzmosásig, a hamis hajtási jogosítvány birtoklásáig és ittas vezetésig, hosszú bűnlajstrom szerepel. Igazságszolgáltatási források szerint egy kézen össze lehetne számlálni a büntető törvénykönyvnek azokat a paragrafusait, amelyek ellen a Băsescu család újdonsült tagja és annak rokonsága ne vétett volna.

Keresztény gesztus?

A román ortodox vallásban a keresztapai kötelékek jóval erősebbek, mint más felekezetek esetében, ezért a keresztapaság felvállalásával a Băsescu család voltaképpen része lett Bercea Mondialu szűkebb köreiből. Igaz, nem is került olyan rossz társaságba, hiszen román lapértesülések szerint a klánhoz igazságszolgáltatási tisztviselők, politikusok, a helyi közigazgatási rendszer kulcsfontosságú képviselői tartoznak. Mivel a Bercea családban gyakoriak a keresztelők, így a keresztapák között olyan nevek szerepelnek, mint Theodor Stolojan, a kormánypárt első alelnöke, Gabriel Diaconu, Slatina volt alpolgármestere,

Nicolae Grădinaru, Olt megye korábbi prefektusa, Maria Huza, a bukaresti bíróság egykori elnöke és Gheorghe Brenciu, az Olt megyei törvényszék mellett működő ügyészség leköszönt főügyésze.

Tavaly szeptemberben, a romafesztivál alkalmával maga Traian Băsescu államfő is hórázott Berceával, felesége pedig cigány arany-pénzt kapott ajándékba a klántól. Érthető tehát, hogy a hazai sajtóban már napok óta vezető helyen szerepel a Băsescu fivér keresztapasága. Mircea Băsescu és Sandu Anghel igyekszik elbagatellizálni a történeteket, egyszerű keresztényi gesztusról beszélve. Azt is tagadják, hogy korábban is ismerték volna egymást, elmondásuk szerint a keresztelő előtt nyolc nappal kérte fel a papa Mircea Băsescut a keresztapaságra, aki jó keresztényként eleget tett a felkérésnek.

Bejegelt adósság

De Mircea Băsescunak nem ez volt az első, botrányra dagadt cselekedete. 2005-ben a Politikai Nyomozó Csoport nyilvánosságra hozta, hogy Cros Kft. nevű fagyaltgyára – amelynek az államfő felesége, Maria Băsescu is részvényese volt – több mint félmilliárd lejrel tartozik az államnak, adósságát pedig, stílusosan, már jó ideje jegeli. Traian Băsescu nyilvánosan kért elnézést ezért, a cég pedig másnapra törlesztette

adósságát.

Egy évvel később ugyancsak a cég kapcsán hallatott magáról, amikor is kiderült, hogy az államfő vagyona számottevően nőtt egy év alatt. Traian Băsescu ezzel úgy számolt el, hogy azt állította, 300 millió lejért eladta a birtokában lévő 20 százalékos cégreszesedést. Az ár rendkívül magasnak tűnik, tekintve, hogy a vállalat tartozásai megközelítették a 310 millió lejt. A vevők egyike éppen testvére volt, ami még furcsábbá tette az ügyletet.

2006 januárjában egy régebbi keletű, de akkor kipatant botrányban is szerepelt

Mircea Băsescu neve. Victor Ciorbea kormánya, volt ellenőrző testületének vezetője, Valerian Stan szerint Traian Băsescu 1994-ben hónapoként kétszáz ezer dolláros kölcsönt vett fel az állami tulajdonban lévő Mezőgazdasági Banktól. 1997-ben pedig, amikor miniszter lett, töröltette és a veszteségek kategóriájába íratta át a banknál a kölcsön összegét. Egyben azt állította, hogy a hitelt testvére, Mircea vette fel és idejében visszafizette. Megszólalt az ügyben Mircea Băsescu is, leszögezve: az államfőnek csak anynyi köze volt a hitelhez, hogy lakásával garantált érte – ám Traian Băsescu sohasem szellett.

Energia és termőföld

A 2006-os évben egyébként rájárt a rúd Mircea

Băsescura. Tavasszal a szakszervezetek azzal vádolták, hogy Plus Food nevű konstancai cégénél, feketén dolgoztak. A vállalat év végén ismét hallatott magáról, ugyanis az egyetlen olyan romániai cég volt, amely a baromfi-influenza körülményei között baromfihúst exportálhatott. Ugyanez a cég volt a főszereplője 2007-ben annak a skandalumnak is, amely miatt tört ki, hogy a sajtó megszéllőztette: a Mircea Băsescu által vezetett cég szoros kapcsolatban áll a kétes hírű üzletember, Bogdan Buzoianu által irányított Energy Holdinggal, vagyis az államfő által, utólag okos fiúknak gúnyolt tisztességtelen vállalkozók klikkjével.

2009: új esztendő, újabb botrány. A Politikai Nyomozó Csoport ekkor hozta nyilvánosságra, hogy sze-

rinte Mircea Băsescu családjának cége, a Global Business& Investments a bukaresti Mezőgazdaságtudományi Akadémia báneasi gyümölcsösét megkaparintó üzletember, Puiu Popovociu módszere alapján tette rá kezét az intézmény agigai kutatóintézetének földterületére. (Mircea Băsescu neve egyébként a Popoviciu-ügy kapcsán is felmerült). Az ügylet már csak azért is gyanús, mert Băsescuék cége nem mezőgazdaságra, hanem építkezésre szakosodott.

2009-ben derült fény arra is, hogy Mircea Băsescu cégeinek egyike, az MB Consult Company Techirghiolban húsz ezer négyzetméteres földterület bérletére kapott 49 évre szóló engedélyt, hétvégi házak építése céljából, annak ellenére, hogy a cég fölszámolás alatt állt. Ráadásul a négyzetméterenkénti 10 centes bérleti díj is nevetségesen alacsony volt.

Kapunyitogató testvér

Tavaly széllőztette meg a sajtó Mircea Băsescu fegyvergyűleteit is. Az államfő fivére harminc százalékkal lett részvényes a Defence Security and Intelligence Co. nevű cégben, amelybe üzlettársai – zömmel a honvédelmi és a gazdasági tárca tisztviselői – azért vették be, hogy „kaput nyisson az elnöki palotában” a pénzes szerződések előtt. Lapforrások szerint az amerikai kongresszus 53 tagja levélben kért hivatalos kivizsgálást Barack Obama elnöktől, a cég törvényellenes fegyverexportjai kapcsán, amelyek az Egyesült Államokat is érintették. ◀

Mircea Băsescu. A kétes ügyletek karmestere?

Fotó: archív

Európai félelem a vallási jelképektől

Sajátos tilalmi hullám söpör végig Európa nyugati végein: egyes kormányok még csak tervezik, mások már meg is lépték – a női testet teljes egészében elfedő burkától kezdve, akár csak az iszlám nők kendőviseléséig – a muzulmán jelképek használatának betiltását. Sokhelyütt mindenféle vallási jelkép felkerül(ne) erre a listára.

Gyulay Zoltán

► A franciák kezdték. Még két éve sincs, hogy a közintézményekben tiltólistára került a muszlim kendő hordása. A felháborodás nyomán sokan vetették fel akkoriban: és mi lesz a keresztény (keresztény) feszülettel, a Dávid-csillaggal, sőt a kipával? Nos, ezek (feltűnő) viselete ugyanúgy tilos.

Politikailag korrekt?

Tavaly novemberben Olaszországot keresztvita rázta meg. A történet a

2001/02-es tanévre nyúlik vissza, amikor is Solie Lautsi panaszt tett a gyermekei iskolájában kihelyezett feszületek miatt. A harcos anyuka szerint ez „sérti az állam és az egyház szétválasztásának az elvét”, és a szabad vallásgyakorlás jogát is alapjaiban döntögi sárba. Elment egészen Strasbourgig, az Emberi Jogok Európai Bíróságáig, amely neki adott igazat. Itáliában évszázados hagyomány a tantermekben a keresztény jelkép elhelyezése, és ítélet ide, ítélet oda, a feszületek maradtak. A történet az esztendő fordulójával vissza-

kanyarodtak az iszlámhoz. Franciaország azt tervezi, hogy a muzulmán nők a jövőben nem utazhatnak autóbusszon és vasúton, ha a teljes testüket elfedő öltözetek – burkát – viselnek, de megtiltanák számukra a belépést az iskolákba, a kórházakba, valamint a hatósági épületekbe is. Hollandiában ennél raveszabb dolgot fundáltak ki: a teljesen beburkolt asszonyok munkanélküliség esetén búcsút mondhatnak a segélyüknek, miután legtöbbjük épp a ruházata miatt kényszerült megválni állásától. Mint tudjuk, Hollandia Európa egyik

legliberálisabb országa. A hasonlóan szabadelvű Dániában is társadalmi vita bontakozott ki a burkaviseletről, amely egyelőre a tiltók javára billen. Ami nem is csoda, elvégre ebből az országból származnak az iszlámot – és sok jóézésű, nem muzulmán embert is – sértő, Mohamedet terroristaként ábrázoló karikatúrák. És jaj: most (esztendővel később) veszély fenyegeti rajzolójukat, méghozzá természetesen a muszlim terror bosszújának a veszélye. Mellesleg: „muszlim terror” – ez menyire PC (politikailag korrekt) kifejezés?

Mecsetek és minaretek

Nehogy kimaradjanak a németek, pontosabban a katolikus egyházfőt, a pápát adó bajorok! Tartományi miniszterelnökük, Joachim

Hermann dobta be a köztudatba az ötletet: csatlakozzanak a burkát a közszolgáltatásban tiltók egyre gyarapodó táborához. Tavaly Kölnben robbant ki vita arról, hogy a híres dómmal szemközt, a Rajna túlsópartján nagymecsetet kívánnak emelni; a legfőbb ellenérv még csak nem is vallási, sokkal inkább az, hogy a világörökségként nyilvántartott és Köln jelképeként számító dómlátványát igencsak elnyomná. Február eleji hír, hogy nem sikerült elegendő pénzádományt összegyűjteni az építkezésre. Ehhez képest nehéz földolgozni azt a hírt, hogy németországi hivatalosságok a magánintézmények helyett az állami egyetemek kezébe adnák az imámképzést.

Svájcban népszavazáson derült ki, hogy az állampolgárok zöme nem akarja minaretek építését a mecsetek mellé. Budapesten pedig a

XI. kerületben szeretnék a magyarországi muszlimok saját imahelyet építeni; a környéken lakók már szervezik a tiltakozást, mert a tervek meglehetősen szűk, nagyobb forgalomra alkalmatlan területen valósulnának meg.

Mint látjuk, a „vallási türelem” a harmadik évezredben kihajtott ága egyre közelebb nő Európának általunk lakott vidékeihez is, ahol az oszmán évszázadokon keresztül hódított. A vallási türelem – amely ma vitathatatlan európai értéknek számít – épp innen eredeztethető: 1568-ban Erdélyben, a tordai országgyűlésben született meg az Európában elsőként vallás-szabadságot hirdető törvény. (Igaz, „csak” négy keresztény vallásra: a katolikus, areformátus, az evangélikus és az unitárius vallásra vonatkozott, de mai eszünkkel már bele kell értenünk az iszlám hitet is.) ◀

Lap-top

A nap címe. Blaga, egy lépésre a letartóztatástól, *Jurnalul național*.

Magyarzat. A cím családja: Lucian Blagáról, a költőről van szó, akit a kommunista belügy üldözött.

Szent Mihai Eminovici. A Román Írók Ligája (nem összetévesztendő az Írószövetséggel) javaslattal állt elő a Román Ortodox Egyháznál, hogy kanonizálja, majd avassa szentté Mihai Eminescut. Ervek vannak bőven, a 14 ezer lapot tartalmazó 46 kötet írás mellett is: ortodox felmenők, az apai ág erdélyi vallási üldöztetése, „jó néhány vallásos vers” (persze az ateistább, szocialistább, materialistább líra „nu se pune”), a nemzeti költő státusza, mint a román szellemiség kifejeződése stb. Alkalmasint nem akadály, sőt, a lángelme zsigeri, káromkodós nacionalizmusa, törzsi gondolkodása. (Erről a hírt kommentáló lapokban, honlapokon egy szót sem olvashatunk.) Pozitívra véve, nekünk magyaroknak Petőfi Sándort kellene akkor demokratikusan javasolnunk – el is képzeljük, amint Szent Péter felügyelete alatt Szent Mihai Eminovici és Szent Petrovics Sándor a mennyekben elbeszélget.

Urbánus indulatok. Van egy kis felháborodás akörül, hogy egy pedálos honatyának, Iulian Urban szenátornak ismét megváltozott gondolatai támadtak a sajtóval kapcsolatban: az írott és sugárzott média munkáit is a „drága ANI” karjaiba akarja lökni, azaz jövedelemvallomásra akarja kényszeríteni. Urban ugyanaz a ficók, aki fel akarta számoltatni a közületek és vállalatok által fizetendő tévé- és rádiódíjat is. A *Financiarul* keményen viszonyul ez újabb ötletéhez: demagógiának nevezi. „Érezve, hogy győzelemre állnak a kisvállalkozókkal folytatott háborúban, a demokrata-liberálisoknak eszükbe jutott, hogy van még egy ellenségük, a sajtó.” Tovább már tudjuk...

A nap álhire. Emil Boc kifejtette, hogy az országnak minden szinten jól képzett emberekre van szüksége, tehát mindenütt alkalmazni kell ilyen személyeket, másfelől ez túl sokba kerül, tehát el kell bocsátani őket.

Minden napra egy mondás

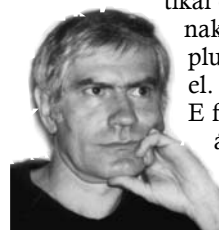
„Nem vagyok nagy ívő. Szilveszterkor két martini után megpróbáltam elrabolni és Kubába téríteni egy liftet.” Woody Allen

A konszenzus határai

Az ikertornyok ellen intézett szeptember 11-i terrortámadást megelőzően a politikatudomány szakemberei politikai konstrukciók egész garmadájával álltak elő. Neveztek őket poszttradicionális, poszt- és szubpolitikainak, posztacionálisnak, sőt posztdemokratának is, közös vonásuk azonban a politika hagyományos gyakorlatától való elfordulás volt.

Arisztotelész nyomdokain haladva, Karl Schmitt, akit sokan a huszadik század legnagyobb politikai gondolkodójának tartanak, *A politikai fogalma* című 1928 és 1932 között írt tanulmányában a politika kritériumát az „ők” és a „mi” közti – csoport-identitásokat is generáló – különbségtételben, azaz barát és ellenség megkülönböztetésében látta. Ezért ő az államot nem politikai egységnek (univerzumnak) hanem egyféle pluriverzumnak képzelte el.

E felfogásban a modern állam demokratikus intézményeinek alapvető funkciója éppen az, hogy az emberi természetben gyöke-

Biró Béla

Horváth István

Az igazság

SZELLEMLIDÉZÉS

Istent nem lehet megtalálni; nincs rá mód. Az ember számos utat, számos vallást, számos hitet, megváltót és tanítót agyalt ki, és azt hiszi, hogy ezek segíteni fogják megtalálni azt az üdvösséget, amely nem múlik el. A kereséssel az a baj, hogy az elme bizonyos képzelődéséhez vezet, bizonyos látomásokhoz, amelyeket az elme vetít ki és mér hozzá ismert dolgokhoz. A szeretetet, amelyek után kutat, saját életmódja teszi tönkre. Nem tarthatunk az egyik kezünkben fegyvert, a másikban Istent. Isten csupán szimbólum, szó, amely valójában elvesztette jelentését, mert az egyházak és a templomok lerombolták. Természetesen, aki nem hisz Istenben, ugyanúgy jár, mint a hívó; ez is, az is szenved, és a rövid és hiábavaló élet szomorúságában lesz része; és a mindennapok szomorúsága az életet értelmetlen dologgá teszi. A valóság nem a gondolatfolyam végén található, és az üres szív a gondolkodás szavaival van tele. Nagyon okosakká leszünk, új filozófiákat találunk ki, és aztán eredménytelenségük keserűsége lesz az osztályrészünk. Elméleteket találtunk ki arról, hogyan lehet elérni a legvégsőt, a buzgó ember pedig elmegy a templomba, és saját elméje képzelődéseiben veszíti el önmagát. A szerzetes és a szent nem találja meg azt a valóságot, mert mindketten annak a tradíciónak, annak a kultúrának a részei, amely őket szentnek és szerzetesnek fogadja el. A galamb elrepült, és a felhőtorony szépsége ráterül a tájra – és az igazság ott van, ahová sohasem pillantunk.

Jiddu Krishnamurti: *Nincs más forradalom (The Only Revolution)*. Fordította: Erős László Antal

Para-normális aktivitás

Az igazság ideát. Van. A kétharmados közvélemény-kutatási előrejelzések megnövelték a jövőbe látók számát, elsősorban a publicisták körében. Mindenki-nek van valami ötlete, amit a kétharmad birtokában azonnal meg kellene lépni az ország, a haza, a jövő érdekében. A másik oldalon meg fortélyos előrejelzések fognak beigazolódni a túlhatalomtól megrészegült fidesznyikek országglása idején. És elindultak baráti csapatok a várható hadiszákmány teljesítményarányos szétosztásának erős szándékával.

Mi nem látunk a jövőbe, de a parajelenségek iránt erős bennünk az érdeklődés. Mert ugyan a józan észnek kellene kormányoznia a világot, ám ehelyett folyton a wudu-varázslók jövődőlésai valósulnak meg, szigorú következetességgel. Szóval, parázunk és reménykedünk, meg a mai apró történéseket nagyítjuk félelmetes jövőképpé. Mind a bizakodás, mind a félelem szélsőségnek számít, misztikus, mágikus, babonás ösztönreakciónak.

Nem szép dolog tőlem, de emlékeztetnék a romániai események és előrejelzések néhány hónappal ezelőtti helyzetére. Basescu maga volt az ördög, az elfáradt, vállalhatatlan, menesztendő politikus, akinek jövőjéért egyetlen értelmiségi sem adott volna egy lyukas kétfillérest. És fölkáprázott annak lehetősége, hogy Románia az elmaradottságból egyetlen zseniális lóugrással az élre tör. Aztán itt maradt az elnök a nép szeretetéből kifolyólag, és mi barátokozunk a körülményekkel.

A csodavarásból kinőttünk, a tátott tőke sárga szája nem ijesztő, sőt várjuk ide a befektetési kedvével egyetemben; a világgazdasági válság elhúzódó hatásaival számolnunk kell tovább, a hatalomra kerülők játéktere meglehetősen szűk, marad a cirkusz, amely folytatásra ítéltetett. Kérdés: meglesz-e a Fidesznek a kétharmadja, amivel hozzáfoghatna az Alkotmány és a közigazgatás régóta halasztott reformjainak? És a Jobbik vajon mekkora tényező lesz ebben a parlamentáris demokráciában?

Előjelek pedig vannak bőséggel. Jobbulni fog Magyarország, a mérték még kérdés. Átéltünk a legfrissebb demokrácia húsz éve alatt sokféle irányváltást. Alapvetően nem azokkal van/lesz baj, akik odafönt hatalmi helyzetbe kerülnek, ők teszik képességeik szerint, amit tudnak, az ellenzék és a sajtó figyelmétől kísérve, ellenőrizve. A mindenkori vidék, Mucsa, a ház mesterszint a félelmetes, mint mindig. Azok az emberek, akik a győzelem biztos tudatában máris be vannak indulva, ígérnek, fenyegetnek, helyezkednek, intézkednek. Legjobb esetben ennek a típusnak a baloldali képviselője lecserélődik egy jobboldalira, s a szekér ugyanolyan kontraproduktív teherrel halad tovább.

Krebsz János

rező ellenségeskedést, amely a társadalmi együttélésből semmi módon nem küszöbölhető ki, demokratikus játékszabályok szerint vezessék le, hogy a metaforikusan értelmezett háborúskodást demokratikus politikai vetélkedéssé változtassák. A háborúskodás akkor alakul át valóságos háborúvá, amikor a politikai küzdelmek valamilyen okból lehetetlenné válnak, amikor egyik vagy másik fél úgy érezheti, hogy az egyoldalúvá torzuló rendszer az ő véleményének, szándékainak, értékrendjének megjelenítésére, védelmezésére, s végső fokon hatalomra juttatására többé nem nyújt lehetőséget. A politikai küzdelmek tehát nem az ellenségeskedéseket szüntetik meg, hanem teret kínálnak arra, hogy a virtuális ellenségek egymás ellenfeleivé válva tartsák fenn a konfliktusokat, amelyeknek a modern társadalmak kohéziója köszönhető. Az ellenfeleket éppen az ellenségeskedés köti egymáshoz. S az utóbbi nem zárja ki a mai elméletalkotók által társadalmi egyensúly legfontosabb tényezőjének tekintett konszenzust sem, annak érvényét

A nemzeti pluralizmus számunkra, kisebbségek számára is az igazibb megoldásnak tűnik.

csupán a politikai küzdelmek keretfeltételeinek, az úgynevezett demokratikus játékszabályoknak a rögzítésére korlátozza. A szocialisták és a konzervatívok ideológiai alapelvekben nem juthatnak egymással konszenzusra, hiszen ezek az alapelvek egyértelműen ellentétesek. Az egyik a hatalmi szerkezet megváltoztatását (reformálását), a másik a hagyományos hatalmi szerkezethez való visszatérést tartja a társadalmi változások legfontosabb ellenszereinek. Valójában azonban az időnkénti reformok éppoly elengedhetetlen feltételei a társadalmi egyensúlynak, mint a tradícióhoz való időnkénti visszatérések.

A bevezetőben említett elméletek, amelyek a neoliborális univerzalizmusra alapozva csupán a konszenzus, azaz egyetlen érvényes ideológia erőterében tartják elképzelhetőnek a „posztpolitikai éra” hatalmi viszonyainak alakítását, számos – szeptember 11-e után jelentkezett, annak konzekvenciáit levonó – elméletíró véleménye szerint maguk generálják azokat a jelenségeket, amelyek el szeretnék háritani, a terro-

rizmust, a populizmust, a különféle rasszizmusokat és nacionalizmusokat. Az utóbbi irányzatok ugyanis az átlagember szemében épp azokra a, Schmitt által a „politikai” alapvonásának tartott (a barát ellenfél különbségtétel jegyében zajló) közösségi azonosulásokra kínálnak lehetőséget, amelyektől az ideológiai határvonalakat elmosó posztpolitikák megfosztják őket.

A „politikai” rehabilitálását szorgalmazó kortárs szerzők egyik legjelentősebbike, az angol Chantal Mouffe úgy véli, hogy míg a neoliborális univerzalizmus, amely a sajátjától eltérő minden egyéb ideológiát fasizmusként vagy kommunizmusként bélyegez meg, s ezért morális alapon utasítja ki őket a politikai színtérről, valójában a virtuális ellenfeleket alakítja át a rendszer megsemmisítésére törő, így a maguk rendjén szintén megsemmisítendő ellenségeké.

Az a politikai pluralizmus, amelyért újabban a bal- és jobboldal legjobbjai szállnak síkra, nemzeti pluralizmusként, ami egymásnak – az éles véleménykülönbségek ellenére is együttműködő ellenfelekként való elfogadását – feltételezi, számunkra, kisebbségek számára is az igazibb megoldásnak tűnik.

Röviden

Ismételt kamatvágás

Újabb 0,5 ponttal, hét százalékra csökkentette szerdán a banki alapkamatot a Román Nemzeti Bank (BNR) – adta hírül a *Mediafax*. Az alapkamat legutóbb a 2007. június és november közötti periódusban volt ilyen alacsony.

Unió alapok

Mintegy 4,3 milliárd eurót készül lehívni az európai uniós alapokból Románia

2010 folyamán, mely összeg gyorsíthatja az ország gazdasági kilábalását és az élet-színvonal emelkedését – jelentette ki a *Mediafax* szerint Emil Boc miniszterelnök. A kormányfő szorgalmazta, hogy a hazai cégek is pályázzák meg a közösségi pénzforrásokat, hogy ezek segítségével kiléphessenek a nemzetközi piacokra.

Bóvíti a Nokia

Bóvíti termelési kapacitását, ezzel egyidejűleg mintegy kétszáz fővel emeli alkalmazottai számát a nemeszuki Nokia gyár – közölte Grigre Popra, a Kolozs megyei CNS Cartel Alfa elnöke hivatkozva az *Agerpres*. A szakszervezeti tárgyalások eredményeként január elsejétől négy százalékkal, áprilistól pedig további egy százalékkal emelkedik a dolgozók bére.

Kézpénznek vett arany

Nagy Vajda Zsuzsa

▶ Ellentmondásos helyzetbe került a verespataki arany kitermelésre áhító Roşia Montană Gold Corporation (RMGC) nevű vállalat a héten. Dragoş Tănase, a nemesfémbányászatra licenccijjal rendelkező, de a munkálatok elkezdésére engedélyt nem kapó vállalat igazgatója, a *Think outside the box* sajtóorgánium által szervezett internetes fórumon tagadta, hogy a Cégbíróság visszautasította volna a tőkeemelésre vonatkozó kérésük bejegyzését. „Mindössze pluszinformációkat kértek. Ellenőriztetnem kell az ügyvédekkel...” – érvelt a cégvezető a vitán, amelyen Csibi Magor volt európai parlamenti képviselő, a portál működtetője is részt vett.

„A Cégbíróság egyértelműen visszautasította a bejegyzést, az erről szóló határozat megtekinthető a honlapunkon” – mondta az *Új Magyar Szónak* Csibi Magor. Szerinte a portálon közzétett videodokumentumból jól látszik, hogy Dragoş Tănase „próbálja elkenni a témát”, nem válaszol arra a kérdésre például, hogy adott-e be a vállalat fellebbezést. Csibi úgy tudja, hogy ha nem óvja meg senki, új illetékeshez, a Fehér megyei bíróság igazgatójához fog kerülni a döntés joga. A január végén született, elutasító választ egy kihelyezett bíró adta.

Felszámolás küszöbén

Az 524 millió lejes tőkeemelésre az RMGC-nek

azért van szüksége, hogy elkerülje a felszámolást, ugyanis a forrásai nagy részét felélte már a vállalat. (A törvény előírása szerint ha a nettó eszközállomány a saját tőke fele alá csökken – ez bekövetkezett az RMGC-nél, emelni kell a tőkét.) Igen ám, de a cég kisebbségi részvényese, az államot képviselő Minvest nem rendelkezett az ügylethez szükséges pénzzel. Így az RMGC többségi tulajdonosa (Gabriel Resources) fizette be az államot képviselő, dévai Minvestre eső összeget. Ennek lebonyolítását kifogásolta többek között a Cégbíróság, nem mutatták be a kölcsönszerződési dokumentumot az ügyletről. A két fél decemberben abban állapodott meg, hogy a Gabriel Resources hitel formájában bocsátja az állami cég rendelkezésére a tőke-

emeléshez szükséges összeget, amelyet ez utóbbi az aranykitermelés elkezdése után, a nyereségből keletkezett osztalékból fizet vissza.

Közadosság keletkezik

„Rosszul indította a tőkeemelés az RMGC, ezért dobta vissza a papírokat a Cégbíróság” – mondta egy, a lapunknak név nélkül nyilatkozó szakértő. A kölcsönmegállapodást a Román Nemzeti Bank illetékes irodájánál is be kellett volna mutatni, ugyanis ezáltal közadosság keletkezne – tette hozzá, és tudomása szerint ezt sem tette meg a cég. Csodálkozik, hogy egy olyan nagy vállalat, mint az RMGC, amely több vonalon pereskedik, ilyen ügyetlenül járt el. Szerinte ezzel a szokatlan megoldással a külföldi befektetők nyomást

kívántak gyakorolni a kormány azon tagjaira, akik nem sorakoztak még fel a projekt mögé. Ismert, hogy Adriean Videanu gazdasági miniszter volt az egyik szorgalmazója annak, hogy bekerüljön a kormányprogramba az aranykitermelés, és többek között Borbély László környezetvédelmi és erdőgazdálkodási miniszter az a kormánytag, aki nem foglalt állást a beruházás mellett.

Kényszerpályán az állam

„Ez az egész ügy el van sietve, ugyanis az aranykitermelést egyelőre nem engedélyezték. Ha a Gabriel Resources kölcsönad az államnak, érdekelte teszi a beruházás elindításában, hogy törleszteni tudja adósságát” – magyarázta nyilatkozónk. Fejtörést

okoz szerinte a tőkeemelés mértéke is, hiszen jóval nagyobb összegről van szó, mint amekkorára a felszámolás megakadályozása miatt szükség lenne, ennyiből akár a bányászat elindítására is kitelik. Ráadásul nem tőzsdei cégek esetében – folytatta nyilatkozónk – az államra jutó tőkerész harminc százalékának a befizetése is elegendő lett volna, amennyiben a fennmaradó részt a következő három éven belül letétbe helyezik. Nem lehet tudni, hogy hitelező és hitelezett egymás között miben állapodott meg, ki vállalta a kockázatot arra az esetre, ha a Minvest nem tud fizetni, az ügylet azonban az államot kényszerpályára küldené. A szakember úgy látja, hogy nincs veszélyben az RMGC, ugyanis ha valaki kezdeményezné is a felszámolását (erre van is esély), mire az megvalósulna, újabb közgyűlést hívhatnának össze és megvalósíthatnák a tőkeemelését. „Összetett az iratanyag, nekem is nehéz volt megérteni... Kissé bonyolult kérdéstről van szó” – mondta a témában Dragoş Tănase az internetes beszélgetés során. És ez nem vitás. Többször hangsúlyozta, hogy az állam érdekeltsége a projektben nem csökken tovább (az eredeti harminc százalékról 19 százalékra módosult korábban). A *Bursa* című lap információi szerint, a zavaros tőkeemelési eljárással 19-ről 0,6 százalékra zsugorodhat az állam súlya a projektben, de ezt nyilatkozónk nem tudták megerősíteni. ◀

Verespatak egyelőre az ígért földje marad a Rosia Montana Gold Corporation vállalatnak

Szélnék ereszti összes alkalmazottját a Bechtel?

Folytatás az 1. oldalról

A cég szerint a kifizetetlen összeg nagy része – közel százhatvanmillió euró – az Erdélyi autópályán tavaly decemberig végzett munkálatokért terheli az államot, ezt tetézi egy százharmincmillió lejes tartozás, mely a hozzáadottérték-adóból (TVA) származik.

Dorina Tiron, a CNAD-NR igazgatója kételkedik abban, hogy a Bechtel az elmaradt tartozások miatt függesztené fel alkalmazottai tevékenységét, szerinte inkább a téli időjárásviszonyokkal és az alacsony hőmérséklettel magyarázható az intézkedés. A tisztségviselő a *Hotnews.ro* megkeresésére kifejtette, hogy létezik egy megállapodás, mely szerint márciusig kitolható az adósságok kifizetésének határideje – az ügynökség januárban utalt már egy tizenhatmillió eurós részletet, melyet februárban további 133,5 millió, márciusban pe-

dig a fennmaradó 64,9 millió követ. „A cég likviditásának mozgását akadályozza a kifizetések késése, emellett nem tudunk távlati tervekbe bocsátkozni” – fogalmaz a Bechtel közleménye. A vállalat egyben azt is kifogásolja, hogy több kiterjedt szakaszon máig nem oldódott meg a kisajátítandó területek rendezésének kérdése, emiatt sem tudnak tovább haladni a munkálatokkal. „Sajnáljuk, hogy ezt a döntést kell mérlegelnünk. A szakszervezetekkel való tárgyalásokat tovább folytatjuk, keressük a megoldást arra, hogy az elbocsátottak számát minél jobban csökkentsük” – nyilatkozta Michael Swinford, az Erdélyi autópálya projekt vezetője az *Agerpres* szerint.

Egy kollektív elbocsátás esetén az alkalmazottak két-havi bérüknek megfelelő végkielégítést kapnának. A leépítés két szakaszban március ötödikén, illetve huszadikán menne végbe. ◀

Athén gyámság alatt, Madrid nem kér a pórázból

Görögországnak tegnaptól minden gazdasági intézkedését jelentenie kell Brüsszelnek – jelentette ki az Európai Unió soros elnöke, Spanyolország pedig mindent elkövet, hogy ne kerüljön hasonló helyzetbe.

Gyulay Zoltán

▶ Rövid pórázra fogta – mondhatni gyámság alá helyezte – az Európai Unió (EU) Bizottsága tegnap óta Görögországot: az athéni kormányzat azonnali hatállyal köteles Brüsszel döntéshozói elé járulni és rendszeresen jelenteni takarékosági intézkedéseinek eredményeit. Ha pedig a kívánt nem sikerül elérni, azonnali pénzbírságok kiszabásának veszélye fenyegeti.

A mélyen eladósodott Görögország bruttó hazai termékének (GDP) 13 szá-

zaléka megy el jelenleg az újonnan felvett hitelek törlesztésére – a maastrichti szerződésben megszabott maximum három százalék helyett. Ezért Athénnek legkésőbb 2012-ig meg kell fekeznie államháztartási hiányát, ami 75 százalékos adósságcsökkentést jelent. A szigorúságban némi könnyítést jelent az Európai Bizottság (EB) szerdai döntése, melynek értelmében Athén, az eddigi megállapodásokhoz képest több időt kap a megszabott feladat végrehajtására. A görög adósválság hatalmas nyo-

mással nehezedik az euróra. A bizottság ezért tegnapi lépésével szigorú ellenőrzés alá helyezte a hellén államháztartást – az EU történetében ez az első alkalom, hogy a közösség ilyen szigorú eszközöz kénytelen nyúlni.

Joaquín Almunia, a spanyol EU-biztos kijelentette: nehéz feladatának teljesítésében Görögország az Európai Bizottság teljes támogatását bírja. Szavai mindenesetre nemcsak Athén számára csengenek biztatóan, hanem egyúttal hazájának is üzennek. Spanyolországnak ugyanis távolról sem áll szándékában a görögök sorsára jutni – nem lenne „szalonképes”, éppen az unió spanyol-belga-magyar soros elnökségének első harmadában.

Madrid tehát felöltötte a spanyolgallért és drasztikus takarékosági intézkedések-

ről döntött. A költségvetés hiányát 2013-ig – ötvenmilliárd euróval (mintegy kétszázötvenmilliárd lejjel) – a kétharmadára kívánják faragni, ezzel is elkerülendő a tőkepiacok hasonló büntetését, mint a szintén hatalmas deficittel küszködő Görögország és Portugália esetében. Bár Spanyolország eladósodottsága még nem annyira súlyos, mint Görögországé, kockázati besorolása közelít már hozzá a beruházások szempontjából.

Ibériában jelenleg súlyos gazdasági válság dúl: óriási ingatlanléggömb pukkadt ki, és sok magánháztartás elviselhetetlen mértékben eladósodott. A Nemzetközi Valutaalap (IMF) az idén a GDP 0,6 százalékos visszaesését jósolja. Tavaly az utolsó negyedévben a munkanélküliség 18,8 százalékra, az eurózónában a legmagasabb értékre nőtt. ◀

Verespatakról, sportszerűen

Fleischer Hilda

„Soha többet folyószennyvezetés!” Ezzel a jelszóval ültek le tárgyalni tegnap Bukarestben Borbély László környezetvédelmi miniszterrel a ciántechnológiát használó verespataki aranykitermelést ellenző hazai civil szervezetek képviselői. A találkozó a tárcavezető kezdeményezte, miután két hete a zöld szervezetek nyílt levélben fogalmazták meg kifogásaikat a kanadai-román Roşia Montană Gold Corporation (RMGC) projektjével szemben.

Általános az elutasítás

„A zöld szervezeteknek egyértelmű a cég valódi terve. Ma (tegnap – szerk. megj.) azt akartuk elérni, hogy a miniszter úrnak is egyértelmű legyen, mire készül az RMGC” – mondta lapunknak a találkozó után Potozky László, a csíkszeredai Polgártárs Alapítvány igazgatója. Beszámolója szerint felvilágosították Borbély Lászlót olyan részletekről, amelyekről esetleg még nem volt tudomása, hisz nemrég vette át a minisztériumot. „Többek között azt is elmondtuk neki, hogy országos szinten a lakosság nagy része ellenzi a ciántechnológia használatát. A Ciánellenes Koalíció, amelynek mi is tagjai vagyunk, korábban hivatalos

közvélemény-kutatás révén bizonyította, hogy Románia lakosságának 66 százaléka támogatná a ciános bányászat betiltását, és csak 8 százalék van mellette” – tájékoztató Potozky.

A környezetvédelmi miniszter figyelmét arra is felhívták, hogy az az aranyterületeket rejtő Carnic hegység archeológiai szempontból védett terület, s ezt nemrég a Legfelsőbb Bíróság is megerősítette. „Elvileg ezt a területet az RMGC nem is aknázhajta ki. Ha pedig ez a terület moratórium alá esik, akkor egyértelmű, hogy új projektet, új dokumentációt kell a cégnek készítenie a beruházáshoz” – nyilatkozta az ÚMSZ-nek a Polgártárs

Országos tiltakozó akciót kezdeményez Smaranda Enache

A verespataki aranybányászattal kapcsolatban Smaranda Enache, a Pro Europa Liga (PEL) társelnöke tegnap javasolta, hogy a környezetvédelmi világnapon valamennyi településen szervezzenek demonstrációt a ciántechnológia ellen. „Sokkal kevesebb haszna lenne az országnak az aranybánya megnyitásától,

mint amekkora kárt okoz” – hangsúlyozta Enache, aki azzal sem ért egyet, hogy az RMGC reklámját több sajtótermék is közölte. „Meglepődtem, hogy van olyan, magát függetlennek nevező sajtó, amely helyet ad a verespataki aranykitermelés népszerűsítésének” – hangsúlyozta a PEL társelnöke.

Alapítvány igazgatója.

A környezetvédő emlékeztetett arra, hogy a szervezetek tagjai között sokan több mint tíz éve próbálják megátolni a befektetés megvalósítását. „Nyilván nem hobbi-ból tesszük ezt, hanem azért, mert a projekt törvénytelen. Arról nem is beszélve, hogy pusztító hatása lenne a környezetre, illetve a kulturális

örökségre az illető régióból. Meg vagyunk győződve, hogy a vállalat továbbra is minden síkon próbálkozik, de mi sem adjuk fel” – szögezte le Potozky László, aki szerint a tegnapi találkozón a környezetvédelmi miniszter hozzáállása „sportszerű” volt. Borbély László garanciát vállalt arra, hogy a befektetés csak akkor valósul-

hat majd meg, ha minden szempontból megfelel a törvényes előírásoknak.

Meghallgattatik a másik fél is

A találkozó után Borbély László miniszter elmondta, a verespataki projekt jelenleg „stand-by”-ban – pihenő üzemmódban – van, mert a cég még mindig nem rendelkezik érvényes településrendezési engedéllyel. „Az általam folytatott politika átlátható és támadhatatlan. Amikor a román állam elvállalta ezt a befektetést, a következményekkel is kellett volna számolnia, én most ezt teszem” – hangsúlyozta a tárcavezető. Hozzátette, mindkét oldal véleményére nyitott, ezért jövő héten a befektetést támogató Pro Roşia Montană civil szervezet képviselőivel is találkozni készül. Borbély arra is kitért, hogy Kelemen Hunor, kulturális miniszter segítségét kérte: a jövőben szakvélemény készül a Carnic hegység archeológiai helyzetéről. ◀

A zöldek olyan részletekről világosították fel Borbély Lászlót, amikről nem tudott

A szerző félvétele

Röviden

Törvénytörtő középületek

A Harghita megyei középületek jelentős része nem felel meg a törvényes előírásoknak, nehézkes ugyanis a sérültséggel élők közlekedése. A megyei Sérültséggel Élők Egyesületének elnöke, Fikó Csaba arra hívta fel a figyelmet, hogy még az iskolákban sem biztosítják a kerekesszékekkel közlekedők számára a szükséges rámpákat. Az érdekvédő arról számolt be, hogy tud olyan gyerekekről, aki azért mondott le az iskolalátogatásról, mert sérültként nem tudta megközelíteni az oktatási intézményt. Az Egyesület megnyert egy közel hatvan ezer eurós európai uniós pályázatot, amelynek célja a hátrányos helyzetben lévők érdekeinek képviselete.

Felgyújtotta a vonatot

Ismeretlen személy gyúlékony anyagot dobott egy vagonba tegnap hajnalban a Vaslui-i állomáson. A kocsi-ban három nő tartózkodott. Miután a szerelvény lángra lobbant, a tettes elmenekült az állomásról, közölte a Vaslui Megyei Katasztrófavédelmi Hivatal szóvivője. A vagonban tartózkodó három nő pánikba esett, a mozdonyvezető azonban gyorsan reagált és oltókésszel, majd az egyik helyszíni tűzcsap segítségével eloltotta a tüzet.

Kolozsvár-brand készül

O. M.

Nem hagyják magukat a magyar civil szervezetek Kolozsváron. Miután több – elsősorban román vonatkozású – átfogó projekt is elkészült a város márkajegyéről (brandjéről) az önkormányzat felhívására, a kolozsvári magyar civil szervezetek keddi konzultációjukon úgy döntöttek, saját javaslatcsomagot dolgoznak ki. Arra a kérdésre, hogy erre miért csak most került sor, hiszen ebben az ügyben a polgármesteri hivatal már két közvélemény-kutatást is szervezett, Gergely Balázs, az EMNT Kolozs megyei szervezetének elnöke az ÚMSZ-nek elmondta, a városháza illetékes képviselői nem tájékoztatták megfelelően erről a magyar közvéleményről. Ugyanakkor hozzátette, nincs még semmi válasz, hisz „erre a vonatra még sikerül felkapaszkodni”. A tervek szerint a polgármesteri hivatal áprilisban tart újabb nyilvános egyeztetést, addigra elkészül a magyar javaslatcsomag is. A magyar civil szervezetek és az egyház képviselői jövő héten, kedden ülnek össze újabb konzultációra, ekkorra szeretnék, ha már körvonalazódna, milyen alapértékek mentén képzelik el Kolozsvár brandjét. Kádár Magor, a

BBTE Kommunikáció és Közkapcsolatok Karának magyar tagozatvezetőjeként elmondta, olyan értékeket kellene találni, melyek Kolozsvár egyediségét hangsúlyozzák. Multikulturális, egyetemi város több van Romániában, ezért Kádár úgy véli, kell valami olyan jellemzőt találni, ami csak Kolozsváré.

Czika Tihamér, az RMDSZ Szabadelvű Körének alelnöke szerint sok még a tisztázatlan kérdés. Egyelőre nem tudni, milyen eljárással dönt a városháza a brand elfogadásáról: a bemutatott javaslatcsomagokból választana ki egyet, vagy mindegyikből beemel valamit a végső változatba. Kérdés az is, hogy külön szakmai bizottság vagy a városi tanács szavaz majd a végleges verzióról. Ugyanez a bizonytalanság lengi körül a városnapok időpontjának meghatározását is. A magyar szervezetek május vagy augusztus mellett tennék le voksukat, a román közvélemény viszont októbert is megfelelő hónapnak tartaná. Fontos szempont az is, hogy még nem tudni, a rendezvénysorozatot milyen formában finanszírozná a városháza, és a keret hány százalékát fordítanák magyar események megszervezésére. ◀

Kevesebb pénz Háromszéken

Kovács Zsolt

Kevesebb pénzből gazdálkodnak idén a háromszéki önkormányzatok, de a megyei önkormányzat elnöke, Tamás Sándor úgy véli, a szűkös költségvetést idén is sikerül méltányosan elosztani. A Kovászna megyei polgármesterek találkozásán elhangzott: a települések az szolidaritás elve alapján részesülnek a pénzalapból. A tervek szerint minden há-

romszéki község minimum 150 ezer lejt kap. A tanácselnök ugyanakkor felhívta a polgármesterek figyelmét az adóbegyűjtés fontosságára is. Elmondása szerint ugyanis a pénzügy által használt algoritmus a lakosság számát, a település méretét és az adóbegyűjtés mértékét veszi alapul, ezért az a település, ahol nagyok az adóhátralékok, kevesebb pénzt kap. Példaként említette Bölönt és Köröspata-

kot, ahol az adók alig 55 százalékát fizették be a helyiek. Árkoson, Bereckben, Ozsdolán és Esztelneken a befizetések aránya viszont elérte a kilencven százalékot. Ádám Attila zabolai polgármester ennek kapcsán kifejtette: sok településen problémát jelent, hogy főként a roma közösség tagjai nem fizetik ki a büntetéseiket, és az önkormányzatok nem tudják behajtani ezeket, így a hiányzó összeg a költségvetésüket

terheli. Petre Bularca a Kovászna megyei pénzügyi hatóság aligazgatója elmondta, a megoldás az, ha ezeket a családokat fizetésekre kötelezik, így a büntetésük összege eltűnik a település költségvetéséből. A költségvetés elosztására szervezett tanácskozáson a polgármestereket emlékeztették arra, hogy a szűkös költségvetést kiegészíthetik a kormányzati- és uniós programokból. ◀

Gyerekeken kísérleteznek

Munkatársunktól

Leállították a gyermekeknek szánt új típusú influenza elleni oltóanyag tesztelését a napokban kirombant sajtóbotrány miatt. Tegnap a Cantacuzino Intézet választotta az Országos Család- és Gyermekvédelmi Hatóság kérésére, amelyben a hatóság választ kért a tesztelés körül felmerült kérdésekre. A hét elején több országos napilapban nyilvánosságot látott ugyanis az a meg nem erősített információ, miszerint Temesváron és Aradon fizetés ellenében „alkalmaztak” gyermekeket a tesztelésre. Az

értesülések szerint a résztvevők családja hatszáz eurót kapott az együttműködésért. A gyermekvédelem arra kért tegnap jegyzékében választ, hogy igaz-e a fizetés ténye, a próbát végző cég rendelkezik-e a megfelelő jogosítványokkal, és az érintett családokat megfelelően tájékoztatták-e a tesztelés körülményeiről, hatásairól. A Cantacuzino Intézet mai közleményében leszögezte: a tesztelést végző cég, az IFE Pharmacology, negyven éves nemzetközi tapasztalattal rendelkezik. A próbán 10 és 16 év közötti gyermekek vesznek részt, és az eljárás

megfelel az európai jogszabályoknak. Azaz a tesztelésben résztvevők az eljárás 21 napos időtartama alatt 150 eurós tiszteletdíjat kapnak, fél év múlva pedig újabb 200 eurót fizetnek a számukra. A gyermekek kórházi ellátást kapnak a vakcina kipróbálásának ideje alatt, ezért újabb 200 eurós térítést írnak jóvá a számukra. Radu Iordachel, a Cantacuzino Intézet igazgatója, elmondta, veszélybe került az eljárás sikeressége, a megbízható teszteredményre ugyanis ötven résztvevőre lenne szükség, a mai napig azonban csupán 36 gyermek vállalkozott a tesztre. Molnár

Géza, az egészségügyi miniszter tanácsadója, a gyermekeknek szánt oltóanyag kapcsolatban elmondta: ha a vakcina megkapja a szükséges engedélyeket, akkor a diákok 30 százaléka számára lesz elég hatóanyag. A hat hónap és kilenc év közötti korosztály számára csak a későbbiekben kezdődik el az oltóanyag tesztelése. Az Országos Gyógyszerügynökség alelnöke, Robert Anuceanu arra hívta fel a figyelmet, hogy a gyermekek végzett gyógyszereszek számára az Európai Unió az utóbbi két évben tíz milliárd eurós keretet biztosított. ◀

Próza az
M Stúdióban

Kovács Zsolt

► Saját hagyományaitól eltérően ezúttal nem mozgásszínházi előadást, hanem prózai darabot visz színre a sepsiszentgyörgyi M Stúdió színházműhely. Molnár Ferenc *Liliom* című darabja lesz az évad második bemutatója, amelyet vasárnap este 7 órától mutatnak be a sepsiszentgyörgyi Szakszervezetek Művelődési Házának Lajtha László termében. Molnár Ferenc egyik legsikeresebb darabja egy szerelmes cseléd-lány és egy jószívű körhintás-legény története, amely a budapesti Liget elesett, de tisztaszívű alakjairól ad életképet, mondta el Rusznák Gábor rendező. A kaposvári Csíki Gergely Színház rendezője elmondta: kihívás volt számára, hogy mindössze nyolc színészre leszűkítve mutassák be a *Liliomot*. Rusznák Gábor szerint a mozgásszínházi előadásokhoz szokott sepsiszentgyörgyi színészek nehezebben bírkóztak meg a szöveggel, és próbálkozásaik ellenére, ez esetben nem sikerült ötvözni a prózai és mozgásszínházi műfajokat. ◀

Mulatásos néphagyomány

Felelevenítik a farsangi szokásokat az erdélyi néptáncosok

Az álarcosbálok, multságok időszaka a farsang. Többek között a kolozsvári Heltai Gáspár Alapítvány és a sepsiszentgyörgyi Háromszék Táncegyüttes is kihasználja ezt az időszakot és a népszokásokból, hagyományokból, táncörökségből merítve szerveznek táncházakat, rendeznek előadásokat.

Darvas Beáta, Sipos M. Zoltán

► A kolozsvári néptáncosok és népzenekezelők körében már megszokottá vált táncházak mellett, idén is szervez farsangi álarcosbált a Heltai Gáspár Alapítvány és a Szarkaláb Néptáncegyüttes. Az álarcosbál ma este kilenc órakor veszi kezdetét az Alapítvány székházában. Azok a mulatni vágyók, akik álarcosbálon vesznek részt, a bálra, kedvezményes áron, azaz 5 lejért válhatnak belépőt, ellenkező esetben a jegy ára 10 lejbe kerül, tudtuk meg a szervezőktől. Mint az összes többi rendezvény, amelyet a

Szarkaláb Néptáncegyüttes szervez, a farsangi álarcosbál is magyar népi hagyományokat igyekszik feleleveníteni, és tudatosítani azokat a mai fiatal generációban. A mulatságra érkezők ingyen kapnak egy pohár forralt bort és egy farsangi pánkót is. A jó hangulatról és a talpalávaló muzsikáról Elek és barátai gondoskodnak.

A heti rendszerességgel jelentkező táncházat február 13-án, szombaton a farsang szellemében szervezik meg Sepsiszentgyörgyön is. Az érdeklődőket a Városi Művelődési Házba várják, ahol a Háromszék Táncegyüttes ze-

A Háromszék Táncegyüttes Bőjtől bőjtig című táncelőadásával indul turnéra

nekara és a Folker együttes mellett, a különleges alkalomra meghívottjuk Pali Marci és zenekara lesz Székelyről. A Háromszék Táncegyüttes *Bőjtől bőjtig* című

előadásával, és annak öt helyszínes turnéjával is a farsangi multságok sorát színezi. A Furik Rita nevével fémjelzett táncjáték Sepsiszentgyörgyön február 15-én,

Székelyudvarhelyen 16-án, Baróton 17-én, Marosvásárhelyen, a Nemzeti Színházban 26-án és Budapesten, a Művészetek Palotájában 28-án lesz látható. ◀

Vásárhelyen vendégeskedik
a sepsiszentgyörgyi társulat

ÚMSZ

► Február első napjaiban, egy eddig egyedülálló vendégjáték-sorozattal érkezik Marosvásárhelyre a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház társulata. A nyolc napon át tartó, hat előadást tartalmazó rendkívüli turné a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem és a Yorick Stúdió támogatásával került megszervezésre.

Február elseje és nyolcadika között minden nap megtekinthető egyik sepsiszentgyörgyi előadás: február 1-én a Beaumarchais világhírű darabja nyomán készült *Figaro házassága avagy Bolond 1 óráig nap!!!* című produkcióval indult a vendégjáték-sorozat, az előadás rendezője Zakariás Zsolt, aki az idei évadtól a Tamási Áron Színház művészeti vezetője. A társulat közleménye szerint tegnapelőtt, ma és 6-án Kolcsár József színművész *Zabhegyező* című egyéni előadása látható, mely Jerome David Salinger azonos című regénye alapján készült, és amelyre a belépés díjtalan. A marosvásárhelyi közönség tegnap láthatta a sepsiszentgyörgyi színház *Yvonne, burgundi hercegnő* című, több díjat nyert előadását, melynek rendezője Bocsárdi László.

A turné keretében bemutatott előadások közül a feb-

A Ion Luca Caragiale darabja alapján készült *Karnebál* a társulat legfrissebb „termése” Fotó: Barabás Zsolt

ruár 5-én játszott *Karnebál* című produkció a legújabb. Ion Luca Caragiale eredeti címén *D'ale carnavalului* című darabját decemberben vitte színpadra a szentgyörgyi társulat, Alexandru Dabija bukaresti rendező irányításával. Február 7-én sajátos stílusú előadást láthatnak a nézők: Molière *A mizantróp* című darabja Bocsárdi László rendezésében, a Tamási Áron Színház és a budapesti Égtájak Iroda közös produkciójaként kerül színre. A vendégjáték-so-

rozat utolsó előadása, a Tamási Áron *Énekes madár* című színműve alapján készült *A csoda* című színdarab, melyet február 8-án láthat a vásárhelyi közönség. Ez a produkció a Tamási Áron Színház 2001/2002-es évadjának egyik legnagyobb szakmai és közönségsikernek örvendő, meghatározó jelentőségű előadása volt, melyet a Tamási Áron nevet viselő intézmény fennállásának 60. évfordulója alkalmából, az elmúlt évadban, új sze-

repszításban és néhány lényeges koncepcionális módosítással felújítottak az alkotók, derül ki a turnét népszerűsítő közleményből.

A csoda című produkciót a Művészeti Egyetemen, a többi előadást a Nemzeti Színházban láthatja a közönség. *A Zabhegyező* 6-án a Yorick Stúdió székhelyén, a Mészárosok bástyájában kerül bemutatásra. Vendégjátékaira szeretettel várja a marosvásárhelyi nézőket a Tamási Áron Színház társulata. ◀

Bemutatkozott
Brüsszelben Isztambul

MTI

► Nagyvárosi breaktánc-török népzenei motívumra – az isztambuli állami operaház és balettintézet egyik koreográfusa, Beyhan Murphy által betanított látványos produkció színesítette azt a keddi esti brüsszeli fogadást, amely Európa egyik idei kulturális fővárosának bemutatkozását zárta az Európai Parlament székházában.

Az Isztambul 2010 vállalkozás szinte összes vezető tisztségviselője, valamint Egemen Bagis, Törökország uniós ügyekkel megbízott minisztere – isztambuli török parlamenti képviselő – is megjelent a fogadás előtt tartott pódium-beszélgetésen, amelyet a parlament egyik zsűfóráig megtelt tanácstermében tartottak. Azt a kérdést járták körül, hogy miként is lett Isztambul – mint nem Európai Unió tagállam, de oda nagyon igyekvő –, Törökország kontinenseket összekötő nagyvárosa európai kulturális főváros, és hogy mit jelent ez Törökország illetve Európa számára.

Isztambul ebben az évben Pécs – Cengiz Aktarnak, az Isztambul 2010 projekt uniós tanácsadójának megfogalmazása szerint „a leginkább ottoman magyar város” –, valamint a németországi Essen mellett szervezhet uniós támogatással olyan kulturális rendezvényeket, amelyek az európai

kulturális főváros címhez kötődnek. Az uniós tagállamai egy ideje lehetővé tették, hogy olyan városok is pályázhassanak erre a címre, amelyek nem EU-országban találhatóak. Ettől az évtől kezdve ilyen lehetőség, egyelőre legalábbis, nem lesz – közölte a pódiumvita előtt tartott sajtótájékoztatón Ann Branch, az Európai Bizottság kulturális főigazgatójának osztályvezetője.

Isztambul Ukrajna fővárosával, Kijevvel versenyzett a kitüntető címért, és miután megkapta a lehetőséget, hatalmas erőfeszítéseket tett, hogy részlegesen a bizalomra. A kulturális főváros projekt három ágon valósul meg. Az egyik a tudatos városfejlesztés, amely a kulturális örökség megőrzését szolgáló beruházásokat jelenti, a második a mintegy ötszáz, idején, nagyszabású kulturális rendezvény, a harmadik pedig – ez utóbbihoz szorosan kapcsolódóan – a turisztikai vonzerő növelése.

Isztambulba a korábbi esztendőkből évente mintegy 7 millió turista látogatott, és ezt a számot 2010-ben igyekeznek 10 millióra növelni – közölte az MTI kérdésére Hüsamettin Kavi, az Isztambul 2010 projekt tanácsadó testületének elnöke. A külföldi turisták eddig átlagosan két és fél napot töltöttek Isztambulban, de a 2010-es programsorozattal azt is el szeretnék érni, hogy ez az időtartam növekedjen. ◀

„Mátyásgyártó” a Szemlén

Kánya Gyöngyvér, Budapest

▶ Beindult az érdeklődés a 41. Magyar Filmszemle iránt. A második, immár versenynapon, kritikusok, filmkészítők, producerek és filmrajongók teremről teremre jártak, hogy megnézzék a legkülönbözőbb témákban készített filmeket. A látogatók között egy ismert arc is feltűnt. Felméri Cecília saját filmjére jött, hogy a nézőtérbe beülve tesztelje, hogyan reagál a közönség *Mátyás, mátyás* című dokumentumfilmjére. A Sapientia EMTE tanára nem éppen szokványos dokumentumfilmet készített.

Az ironia, a karikatúra és az animáció mufáját keverő alkotás a dokumentumfilmektől igen szokatlan rövidegben, mindössze tizenhárom percben mutatja be, hogy mit tudnak a kolozsváriak a város szülőitjéről, Mátyás királyról. „Nem akarom egy legendát vászonra vinni, vagy hogy egy szokásos mese készüljön. Többféle embert kérdeztem meg, diákokat, a téren áruló újságost, egy történészt, egy hangszerkészítőt. Rögzítettem a hangjukat, majd Jánosi Andrea, a *Kincses Képeskönyvek* sorozat illusztrátora minden hanghoz rajzolt papíron egy karaktert, majd ezeket beszen-

Felméri Cecília a dokumentumfilm szakma nagyjai között kapott helyet

nelte” – részletezte az ÚMSZ-nek a rendező, aki mint mondta, hatalmas köszönettel tartozik a film három animátorának: Csont Zsombornak, Both Ritának és Kassai Rékának.

Az egy éves munka során összeállt történet, így voltaképpen Mátyásról szól, illetve az otlokokról. „Az interjúalanyok egy idő után elkalandoztak, saját magukról kezdtek el beszélni,

ami azért volt jó, mert így a múltból alkotott vélemények kapcsán áttértünk a jelenbe is” – mondta Felméri, aki egyébként 2008 után, immár másodjára van a Szemlén, pedig mint mondta, ahhoz, hogy egy erdélyi filmes Magyarországon pályázni tudjon, magyarországi producerre van szüksége. Az erdélyi filmkészítőknek szerinte Bukarestben is nehéz a dolguk,

egyrészt azért, mert magyar filmeket készítenek, másrészt nincs egy olyan erős erdélyi magyar filmes cég, amely elég ponttal rendelkezne ahhoz, hogy sikeresen tudjon pályázni a román pontrendszeren alapuló pályázatokon.

„Itt is nehéz, ott is nehéz, s mi nyilván nem akarunk a két szék között a padlóra esni, hanem mind a kettőn szeretnénk ülni, s ezért fel kell küzdeni magunkat, ami eleinte nem olyan könnyű. De reméljük előbb-utóbb beindul az erdélyi magyar filmgyártás a Sapientia Film és Média szakának köszönhetően, ahol évente olyan 15 filmes végez” – részletezte az ÚMSZ-nek Felméri.

Az ifjú rendező egyébként nagyon élvezte a szemlét, főleg azért, mert mint mondta, csak úgy, próba szerencse alapon neveztek be. „Nagyon nagy öröm és megtiszteltetés jelen lenni, sőt versenyben lenni, hiszen a dokumentumfilm szakma nagyjai között kaptam helyet” – összegzett. A szervezőbizottság jelentése szerint egyébként a szemle nyitónapján Jancsó Miklós: *Oda az igazság* című filmjét 1956 néző tekintette meg, elővételben már 25 600 jegy elkelte és 16 előadás teltházas, valamint négy pótvetítést is be kellett iktatni. ◀

Száz szó

Egy lengyel pap elektronikus ujjlenyomat-leolvasót helyezett el templomában, hogy az iskolásokat ellenőrizze, vajon járnak-e a misére, – adta hírül a Gazeta Wyborcza. A tanulóknak alkalmanként ujjlenyomatukkal kell igazolniuk három éven keresztül, hogy részt vettek legalább 200 misén. Ha ez megtörténik, mentesülnek a bérmlázásuk előtti vizsgájuktól. Gryfów Slaski város tanulóinak tetszik az ötlet és szimpatikusnak találják a papot, Grzegorz Sowát is, aki kitalálta. „Ez kényelmes. Nem kell sorban állnunk, hogy megkapjuk a plébános aláírását, amivel igazolja a részvételünket a misén, hanem ez benne lesz a bérmlázásunkról szóló számítógépes file-ban”, – mondta az egyik tanuló. A szenteltvíz-adagoló automata után már semmin sem lepődünk meg.

(szűcs el)

Röviden

Digitalizálhatják Romániát

A Google Street View nevű online szolgáltatásán, – mely lehetőséget nyújt a felhasználóknak arra, hogy panorámaképekben szemlélhessék a világ városainak utcáit – a tervek szerint idén Románia nagyobb városairól is láthatunk képeket, tudta meg a Ziarul Financiar Alla Zabrovskaiától, a Google orosz irodájának kommunikációs igazgatójától, aki elmondta, hogy a „képgyűjtő autók” már jártak Romániában.

A tévé a legjobb promócsatorna

A romániai érdekltségű nagy társaságok szinte kizárólagos módon a televíziót használják promóciós csatornaként, így ez számít az elsődleges reklámfelületnek. Az internet igazából még nem rüg labdába a romániai reklámpiacon, ugyanis visszaesett a penetráció üteme, és nagyon gyenge az infrastruktúra – nyilatkozta Money.ro-nak Bogdan Sântea, a Drafftcb Románia társaság elnöke.

Romániai lapok Moldovában

Hat román újság – Libertatea, Jurnalul Național, Adevărul, Academia Cațavencu, Gazeta Sporturilor és Pro Sport – hétfői és keddi számát vásárolhatták meg tegnap a moldovaiak, de a Moldpresa lapterjesztő a napi lapszámok árusítását is tervezi – írja a timpul.md. Maia Hohlova, a Moldpresa eladási igazgatója angol nyelvű lapok piacradobását is tervezi.

Lebánult a Novaja Gazeta

A Novaja Gazeta című orosz ellenzéki lap online verziója hacker-támadások miatt több mint egy hétig nem volt elérhető. A hetente háromszor megjelenő újság gyakran és élesen bírálja az orosz kormányt. A lap munkatársai úgy vélik, hogy nyilvánvaló az a tény, hogy nem amatőrök vagy huligánok állnak a támadás mögött.

Médiagnózis

Arcok átvonulása

Mivel mi objektíve nem ácsoroghatunk állandóan az írósrűrségtől lebegő pesti Oktogonon, jó, ha a kortárs magyar irodalom lejön az M2-n. Nem tudom, melyik nagy könyvesüzlet lett színhelye a forgatásnak, de a lényeg – sok könyv mellett – a lépcső. A kultúra leszáll a lebegésből. A lépcső, mint olyan, nagyon fontos segédeszköz. Lehet, mindez az Andrassy úton történik, az Írók Boltjában, újabban ott is van lépcső, beltér átépítve, de lehet, hogy onnan egy fél dobásnyira a Nyugati tér felé, az Alexandra Könyvesházban jön-megy Podmaniczky Szilárd. Ő elsősorban jó író, ezt én tudom, de itt még nincs vége, mondják, legalább annyira jó fotós, és – kitalálhattam volna – legalább annyira jó műsorvezető. A Könyvkalauz műsorelőadásában ugyan valakire hajaz, talán Zalán Tibor készített

valamennyire hasonló felépítésű, nyilván más-más (összművészeti) anyagból kikevert műsort a Duna Televízióban, de hát az rég volt, s hogy levették műsorról, gondolom, mi rétegevesek sem sanyargatjuk magunkat virrasztással többé rendszeres hétfői lefekvéstől el egészen éjfélig, mert sem Zalán, sem Balog József nem kulturál bennünket a kulturális televízióban. Nem tudjuk a pletykát, miért.

Azt mondom, jó, ha vasárnap délután a csatornák közti szörfözés közben nem időzünk el egy olyanánál, amelynél meg sem kellene állni, és mindenekelett jó, ha szörfözés közben egyszer csak működni kezd az arcnemőriánk: stop, ezt az embert már láttuk valahol? Láttuk. Jött Marosvásárhelyre, hívta a Látó, lett vele lapunknak kiadós interjú, szóval van előéletünk az archoz. Hát-

radólve nagyon elégedett vagyok, a palaszürke vasárnap délután elkaptuk a Könyvkalauz első évfolyamának második kiadását, éppen akkor kezdtek.

Ó, nem, nem hiszem, így a kezdő mondás: csak az ember olvas! A hír számunkra nagyon is nagy öröm, viszont kezdésnek bántó, mert mi, ha nem egy közhely.

Podmaniczkytól, mondjuk, egyéb bölcsességet várunk, aztán meglepve a nagyívú mottót, képes kifejleadni. Szépen recenzál a kamerák előtt, nyelve sem botlik, kulturális adásban egészen igényes és kiváló szövegmondó.

Nem untatnám az olvasót azzal, hogy Podmaniczky mit mondott, mit gondolt Rakovszky Zsuzsa A Hold a hetedik házban című prózakötetéről, mert Rakovszkyról palaszürke vasárnap délután Podmaniczkyt kell hal-

lani. Ha nem jár az Élet és Irodalom, akkor Podmaniczkytől tudjuk meg, az ember hetven évesen is lehet elsőkötetes szerző, sőt Vajda Miklóst lehet azonos korú, sokkötetes írókkal egyenrangúan emlegetni. És akkor még hátravan Kiss Ottó gyulai író, aki éppen gyermekeknek és felnőtteknek szóló könyvéből olvasott egy-két szép történetet. Kiss könyve kapcsán azt már sehogy sem értem, a műsor megtekintése 12 éven aluliak számára miért nem ajánlott. A szép meséket az ORTT tiltja?

És még valami: Rakovszky Zsuzsa kezében gyönyörű fekete betűket ír egy akármilyen filctoll, folyik-folyik belőle sok-sok apró betű. Hát igen: kézirat, mint élmény, egyszer majd előveszik az archívumból: a klasszikusok papírra írtak...

Lokodi Imre

Vitatott érdeknnyilatkozatok

F. I.

▶ Megosztja az újságírókat Iulian Urban demokrata-liberális képviselő azon javaslata, mely szerint a médiában dolgozókat törvény kötelezné arra, hogy vallják be gazdasági érdekeltségüket az Országos Feddhetetlenségi Ügynökségnek (ANI), mivel – Urbanu szerint – a közvélemény formálóiékat biztosítaniuk kell a sajtó átláthatóságát. „Egy ilyen rendelkezés tulajdonképpen túlkapás. Jogtalan az állam törvényes szabályozása, mivel a média nagyrészt magánkézből van – leszámítva a közszolgálati televízi-

ót, -rádiót és az Agerpres hírügynökséget – tehát a bevételeinek oroszlánrésze is a magánszférából származik. Így az érdekkonfliktusokat leleplező nyilatkozatok fölöslegesek lennének, de mindekelett törvénytelenek” – áll az Active Watch Médiafigyelő Ügynökség közleményében.

Ezzel ellentétben Ambrus Attila, a Magyar Újságírók Romániai Egyesületének elnöke úgy véli, hogy Urban kezdeményezése teljesen rendben van. „Ez véleményem szerint a bizalom növelését jelentené. Ha a politikusoktól elvárjuk, hogy színt valljanak, mi is megtehetjük, hisz nincs titkolni-

valónk” – érvelt lapunknak Ambrus, aki azt is hozzátette, hogy Amerikában a gazdasági érdekeltségek bevallása bár nincs törvény rá, hosszú évek óta amolyan erkölcsi parancs. Hasonlóképpen vélekedik Cristian Tudor Popescu, a Gândul kolumnistája is, aki a Newsin hírügynökség kérdésére elmondta, hogy ő már 2006-ban javasolta ezt a Román Sajtóklub tagjainak.

Iulian Urban megjegyezte, hogy amennyiben elfogadják a javaslatot, az csak és kizárólag a hivatásos újságírókra fog vonatkozni, ugyanis „a blogírók nem tekinthetők zsurnalisztáknak”. ◀

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr.1,
O.P. 33, C.P. 17
* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

Február 4., csütörtök

Az év 6. hete, eltelt 35 nap, hátravan 330 nap

Ma **Csenge** és **Ráhel** nevű olvasóinkat köszöntjük. A Csenge ismeretlen jelentésű, régi magyar személynévből származik. A Ráhel héber eredetű női név, jelentése: bárány, anyajuh. Holnap **Ágota** és **Ingrid** napja van.

Évforduló

- 1523-ban VI. Adorján pápa megerősítette Tomori Pál, kalocsai érsek kinevezését.
- 1926-ban született Grosics Gyula magyar válogatott labdarúgó, az Aranycsapat tagja.

Vicc

A minap egy nem egyenruhás, de postásapkát viselő férfit láttam futni a járdán. Három kutya volt szorosan a nyomában. Elnevettem magam, amikor meghallottam, mit kiáltott oda nekik a férfi:
– De én ma szabadnapos vagyok!

Recept

Csirke mell

édes-savanyú mártásban
Hozzávalók: 4 csirkemellfilé, 1 sárgarépa, 1 zöldpaprika, 1 csirkehús-leveskocka, 1 doboz ananászkonzerv; a mártáshoz: 3 ek. borsecet, 1-1 ek. olaj, porcukor és kukoricakeményítő, 2 ek. szójaszósz

Elkészítése: A húst, a répát és a paprikát kicsumázzuk, apró kockákra vágjuk. 5 dl vizet forralunk, beletesszük a leveskockát, 5-6 perc múlva a húskockákat és a zöldségeket. Lefedjük, és melegben tartjuk. Másik lábasban összeemelegítjük az ananászlevét, a borsecetet, az olajat, a cukrot és a szójaszószot. A kukoricakeményítőt kevés hússal simára keverjük, majd az ananászos mártáshoz adjuk. Kis lángon sűrűre főzzük. A húst kivesszük a levesből, és előmelegített tálakra adagoljuk. Az apróra vágott ananászzal megszórjuk, és a szósszal meglocsoljuk.

Gondolatjel

Visky István rovata

A legtöbb megmentett ember természeténél fogva hálátlan. Sokszor csodálkozunk azon, hogy milyen hálátlanok azok az emberek, akiket megmentettek vagy komoly segítséget kaptak. Nem rosszindulatból hálátlanok, hanem természetükből eredően. Az, hogy segítségre szorulnak, hogy meg kell menteni őket jelzi, hogy életüket elrontották, valahol

hibát követtek el. Ezt az önmagunkban való csalódást pedig úgy próbálják orvosolni, hogy igyekeznek minél hamarabb elfelejteni azt, hogy valaki segített rajtuk. És ezzel hálátlanná is válnak. Az ilyen ember előbb-utóbb megint megmentésre fog szorulni. Csak az önmagával öszintén szembenező ember tanul élete hullámvölgyeiből.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

A Kosok bizalma megrendült főnökük, esetleg házastársuk irányában. Tisztázzák minél hamarabb a helyzetet.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

A Bikák ne higgyenek senkinek külföldi munkával kapcsolatban, amíg kézzel fogható szerződés nincs a kezükben.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Ha itt és most nem oldják meg pénzügyi gondjaikat, akkor hónapokkal később is előjöhetnek ugyanezek a problémák, csak sokkal súlyosabban!

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

A gondjaikat maguknak kell elrendezniük, ha nem így teszik, később megbánhatják, hogy nem álltak eléggé a sarkukra!

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Felajánlanak egy munkalehetőséget, amelyről nem tudják eldönteni, hogy megfelelő-e. Ha tudnak, még várjanak egy jobb ajánlatra!

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

A Szűzeknek el kellene gondolkozniuk azon, hogy vállalkozásukban változtatásokat eszközljenek.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Most a saját kezükbe kell venniük az irányítást, még akkor is, ha nehezebbre esik, hogy keményebbek legyenek!

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

A Skorpiók kissé el vannak keseredve, hogy valakivel nem jönnek ki jól, mert hazugságokkal, irigységgel vannak körülvéve.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

A Nyilasok egy kicsit elszármolták magukat, azt hitték, több pénzüük van a folyószámlájukon, ütemezzék át a nagyobb költségeiket!

BAK (XII. 22.–I. 20.)

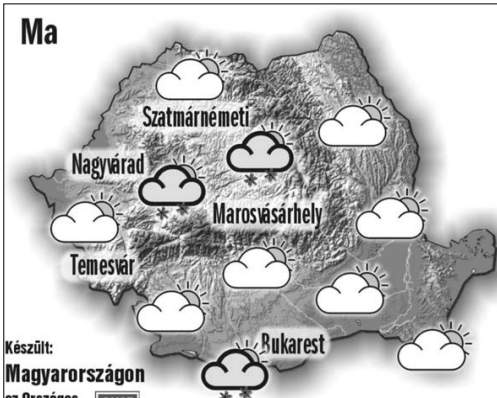
Próbálják meg magukat összeszedni, mert most mintha egy kicsit szét lennének esve!

VIZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Ha idáig valamilyen ideológiát a magukénak vallottak, ma alaposan csalódhatnak ebben, ez egy kicsit meg is viseli Önöket.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

A Halak csak akkor adjanak kölcsön egyik barátjuknak, ha azt huzamosabb ideig nélkülözni tudják, mert lehet, hogy csak nehezen kapják majd vissza.

A következő napok időjárása

Péntek
Általában kevés lesz a felhő, több órára napsütés várható. Csapadék nem valószínű.
Bukarest: 5°C / 0°C

Szombat
Délnyugat felől egyre többfelé várható csapadék: eső, havas eső, havazás, néhol ónos eső.
Bukarest: 5°C / -1°C

Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál	Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	napsütés felhőkkel	-1°C	-5°C
Brassó	napsütés felhőkkel	-3°C	-8°C
Bukarest	napsütés felhőkkel	3°C	-8°C
Csikszereida	felhős idő hózáporokkal	-3°C	-12°C
Kolozsvár	felhős idő hózáporokkal	-1°C	-10°C
Marosvásárhely	felhős idő hózáporokkal	-2°C	-7°C
Nagyváradi	napsütés felhőkkel	3°C	-6°C
Szatmárnémeti	napsütés felhőkkel	1°C	-9°C
Temesvár	napsütés felhőkkel	0°C	-7°C

Szárazabb levegő áramlik a térségbe, ezért a változó felhőzet mellett többkevesebb napsütés mindenütt várható. A nyugati és középső országrészben elsősorban alakulhat ki hózápor. Délen enyhe időre van kilátás.

Fater

Horváth István

***	LEIGAZOTT	MÉRKÖZÉS	POETICA: KÖLTŐI HIVALLÁS	A TÁRGY RAG-JA	UJJONG	ERŐ-TELJES TAMADÁS	***	A-BÖL TÁRSA	SZERETŐ (REG.)
MÜKED-VELO							BARKA OLDALA!		
A KÁLYHA SÜTŐJE				MEGY A GÓZOS MODELLE			SZÁJBA VESZ		
FAMUNKÁS DOLGOZIK ITT									
VAC HATÁRAI!			FORMA					ALFA	
POTTYAN			...AMOTT		MENE-TELES			ERTELEM	
HÉT VÉGE!		KECSKE-VELEMÉNY			VALASZT VÁR (REG.)	KÖNNYEN VÁLO KÖZET			
BÜNÖSNEK MOND		IPARI NÖVÉNY				NŐI NÉV	KETTŐT ALCAZI!		
RAVESZI, HOGY CSELEKEDJEN							KÉT RABLÓ!		
ROBBANÓ ANYAG				ÉNEKES					

Apróhirdetés

Baróton 2 csillagos Panzió 10 szobával, 10 fürdőszobával, nagy udvarral jutányos áron eladó. Telefon: 0726313820

Keressük az 1960-ban végzett osztálytársakat: (Bólyai Farkas Elméleti Líceum, Marosvásárhely) Balázs Rózália, Bernád Mária, Berecky Ildikó, Török Imre, Ruszti Emese. Boros Csaba 540353 Marosvásárhely, Lamaitei 23/8, telefon: 0265-220-616., e-mail: csaba.boros@gmail.com.

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ
98.9 FM

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

Kolozsvári rádió
www.radiocluj.ro
95,6 MHz
909, 1583 kHz
Prima Rádió
87,9 MHz

r.a.d.i.o
88 f M

Új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Lokodi Imre, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális), Bogdán Tibor (Hátér), Darvas Beáta (Kultúra), Nagy Vajda Zsuzsanna (Gazdaság), Turós-Jakab László, Vásárhelyi-Nyemec Réka (Sport), Farkas István (Média), Orosz Anna (Életmód), Szonda Szabolcs (Szinkép)

Olvasószervezők:
Osváth Annamária, Bíró Vitus

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0770-101571 (Nagyváradi), Horváth István – 0788-822442 (Csikszereida), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Csibi Márti – 0749-462069 (Gyergyószentmiklós), Kánya Gyöngyvér – +36 20 532 8751 (Budapest), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Adminisztrációs igazgató:
Szentiványi Márta

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Gyurka Lajos – 0788-488740 (Harghita), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czedly Zsöfcs

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknek, pénztulvánnyal (mandat postál) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknek. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóval való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányszám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

MÉDIAPARTNEREK

Becali nem kapja vissza a pénzét a bőröndből

George Becali nem kapja vissza a másfél évvel ezelőtt lefoglalt 1,7 millió euróját, és a vádirat törvényessége ellen felhozott kifogásokat is elutasította tegnap a Legfelső Semmítő- és Ítélszék.

ÚMSZ

George Becali továbbra sem kapja vissza azt a 1,7 millió eurót, amelyet még 2008 májusában foglalt le az Országos Korruptióellenes Igazgatóság (DNA) Kolozsváron. Erről tegnap döntött a Legfelső Semmítő- és Ítélszék, mint ahogyan arról is, hogy elutasítja a védelem minden olyan kifogását, amelyet a vádirat törvényessége ellen hozott fel.

A Steaua futballklub tulajdonosa ellen, mint ismert, az ominózus „bőrönd”-ügyben indítottak büntető eljárást. A 2007–2008-as élvonalbeli labdarúgó-bajnokság utolsó fordulóját követően, ugyanis a DNA lefoglalt egy 1,7 millió eurót tartalmazó bőröndöt Becali embereitől Kolozsváron, és a vád szerint a bukaresti piros-kékek finanszíro-

zója azzal a pénzzel akarta motiválni a Kolozsvári Universitátét, hogy az győzze le helyi riválisát a CFR-t. Mint ismert, a CFR megnyerte a helyi rangadót, és azzal a három ponttal országos bajnok lett. Becali azt állítja, hogy a pénzért földterületet akart ott vásárolni, később erről egy elővételi szerződést is bemutatott. Az ügyészek szerint viszont ez hamis, így az európarlament képviselőt nem csak megvesztegetéssel, hanem okirathamisítással is vádolják. Mellette többek között Victor Pițurcă, a román labdarúgó-válogatott volt szövetségi kapitánya ellen is eljárást indítottak, mivel annak aláírása tanúként szerepel a hitelesített iraton.

A Legfelső Semmítő- és Ítélszék tegnap március harmadikára napolta el a tárgyalást. ◀

George Becali 1,7 millió eurója zárolva marad

Fotó: Mihály László/archív

Románia lecsúszott

Labdarúgás

ÚMSZ

Minden idők eddigi leggyengébb pozíciójába rangsorolja a román válogatottat a Nemzetközi Labdarúgó-szövetség (FIFA). A legfrissebb lista alapján Răzvan Lucescu tanítványai a 38. helyen állnak, két-többel lejjebb, mint egy hónappal ezelőtt. Jelenleg olyan csapatok előzik meg, mint a chilei vagy a svájci válogatott. A ranglista élén nem történt változás, továbbra is Spanyolország, Brazília, Hollandia, Olaszország, Portugália, Németország, Franciaország, Argentína és Anglia az első kilenc sorrendje. A tizedik helyre az Afrika-kupa győztes Egyiptom lépett elő, míg Horvátország jelenleg a 11-dik. Románia seregszerejére azonban a vasárnapi, Európa-bajnoki selejtezők sorsolásakor még a második urnából húzzák ki, így elméletileg teljesíthető célkitűzés a 2012-es kontinensviadalra való kvalifikáció. A trikolórok mellett a görögök, a csehek, a svédek, a svájciak, a szerbek, a törökök, a dánok és a szlovákok szerepelnek ebben a kalapban, így ezekkel a csapatokkal biztos nem kerülnek össze a kvalifikációs szakaszban. A legerősebb válogatottak természetesen az első kalapban szerepelnek Spanyolország, Németország, Hollandia, Olaszország, Anglia, Portugália, Franciaország és Oroszország sorrendben. Magyarországot a negyedik urnából húzzák majd ki. A sorsolás vasárnap 13 órakor lesz Varsóban. ◀

Bécsbe készül az Oltchim

Kézilabda

ÚMSZ

„Ebben a szakaszban már nincsenek egyszerű mérkőzések” – jelentette ki Radu Voinea, a Râmnicu Vâlcea-i Oltchim női kézilabdacsapatának edzője, a Bajnokok Ligája főtáblás mérkőzéseinek kezdete előtt. A román bajnok a második csoportban szerepel az osztrák Bécsi Hypo, a dán Viborg és a Volgográdi Dinamo társaságában. „Épp néztem a Hypo eredménylistáját. Tizenkét BL-finálét játszott, és abból hetet megnyert. Elismerésre méltó teljesítmény, egy olyan csapaté amely komolyan és tartalmasan játszik, amelyik az ellenfél legkisebb hibáját is kihasználja” – magyarázta a tréner, aki szombaton 21.20 órától Ausztriában irányítja majd csapatát a fővárosiak ellen. Bár többen mondták,

hogy a bécsiek most csak szerencsével jutottak el idáig, Voinea szerint a szerencse hozzátartozik a játékhöz. „Még nekünk is volt részünk szerencsében” – mondta, és szerinte nincs favorit a csoportban, mindegyik együttes az elődöntőbe jutásért fog harcolni.

A keret illetően a tréner elmondta: „Szerencsére Cristina Neagu felépült a világbajnokságon elszenvedett sérüléséből. Egész héten jól edzett és remélem, hogy képességei legjavát tudja nyújtani hétvégén. Sajnos nem számíthatunk Narcisa Lecuşanura, akit múlt szombaton megoperáltak.” Az Oltchim Hypo elleni meccset a *Sport.ro* élőben közvetíti.

Mivel a női EHF-kupában is szerepelnek hazai csapatok – szombaton 11 órától Brăila–Oldenburg (RTV 3), vasárnap 18.30 órától Nagyvárad–Lublin találkozók lesz –, három mérkő-

zést már tegnap lejátszottak a női élvonalbeli bajnokság 14. fordulójából. Az eredmények: Buzău–Brăila 24-22, Konstanca–Kolozsvár 26-30, Nagyvárad–Rapid 33-25. A többi összecsapás szombaton lesz Roman–Bákó, Resicabánya–Zilah (11 óra), Déva–Brassó (18 óra) párosításban, míg az Oltchim Galaci vendégszerzését hétfőre halasztották.

A férfi élvonalbeli bajnokságban már ma pályára lép a címvédő és egyben listavezető Konstancai HCM, és 16 órától a Temesvári Polit látja vendégül a 15. fordulóban. Holnap Szatmárnémeti–Bákó összecsapás lesz 17 órától, míg szombaton Steaua–Székelyudvarhely (13 óra, *DigiSport*), Tg. Jiu–Resicabánya (17 óra), Nagyvárad–Suceava (17.30 óra) találkozók szerepelnek a programban. A Brassó–Dinamo meccset vasárnap 11 órától rendezik. ◀

A Râmnicu Vâlcea-i Oltchim holnap utazik Bécsbe, hogy a megkezdje főtáblás szereplését

Fotó: archív

Röviden

Kikapott a Steaua a Dinamótól

A Dinamo élvonalbeli férfi vízilabdacsapata legyőzte tegnap a Steauát a bajnokság 12. fordulójában. A bukaresti rangadót 9-5-re nyerték meg Liviu Răducanu tanítványai. A Steaua vereségében az is közrejátszott, hogy Drăguşin kapust véglegesen kiállították, mivel a játékevezetők úgy ítélték meg, hogy mozgatta a kaput egy dinamós támadásnál. Mivel Gelu Lisac keretében nem volt tartalék hálóőr, így Grădinaru úszott be védeni. A Steaua ma ismét összecsap a Dinamóval, és a találkozót 16 órától az RTV 2 élőben közvetíti.

Egyik legjobbuk nélkül maradtak a fehér oroszok

Elhúzódó sérülése miatt nem vesz részt a jövő pénteken kezdődő vancouveri téli olimpián Mihail Grabovszkij, az egyik legjobb fehér orosz jégkorongozó. Kanadai sajtóértesülés szerint, az egy hónapja csuklótörést szenvedett torontói csatár nem tudja vállalni a szereplést. Az egy idényben 2,9 millió dollárt kereső Grabovszkij – aki a tavalyi vb-n a magyarok ellen gólt szerzett – a mostani szezonban 42 mérkőzésen 25 pontot (7 gól, 18 gólpassz) gyűjtött. A fehér orosz válogatott Vancouverben február 17-én, az előző olimpián ezüstérmes finn csapattal játssza első csoportmérkőzését.

Kidőlt az oroszok éremesélyes siugrója

Súlyos térsérülést szenvedett egy tegnapi bukás következtében a norvégiai Lillehammerben edző Dmitrij Vasziljev orosz siugró, aki emiatt nem indulhat a jövő pénteken kezdődő vancouveri téli olimpián. Wolfgang Steiert, az orosz válogatott német csapatvezetője elmondta, hogy a sportolót szülővárosába, Ufába szállították, ahol CT-vizsgálaton vesz részt. Steiert hozzátette, hogy megvárják a pontos diagnózist, de biztosak benne, hogy Vasziljev nem lehet ott az olimpián. A 30 esztendőes siugró az elmúlt szezonban a Világkupa-összetett ötödik helyén végzett, és éremesélyesként állt volna rajthoz Vancouverben.

Bemutatkozott a Virgin Racing

Az új Forma-1-es csapatok közül elsőként a Virgin Racing mutatta be idei versenyaufatóját az angliai Leighton Buzzardban. A brit székhelyű istálló teljes egészében számítógéppel, szélcsatorna használatával tervezte és építette meg a vörös-fekete színű pompázó VR-01-es modellt. A két pilóta, a brazil Lucas di Grassi és a német Timo Glock közül, csütörtökön utóbbi kezdi meg a tesztelést a riválisok autójától eltérő géppel. Az istálló adatai szerint ugyanis a VR-01-es 5,5 méter hosszú, amely meglehetősen különbözik például a 4,8 méteres Mercedes GP-autóktól. Emellett a Manor GP-ből lett Virgin Racing nem használja, a legtöbb gárda által előszeretettel alkalmazott, cápauszonyoszerű motorborítást, valamint megemelte az autó orrát, és a versenyzők ülése is magasabban helyezkedik el, mint a tavalyi F1-esekben.

Lendl ismét pályára lép

Tizenhat évvel visszavonulása után ismét mérkőzést játszik Ivan Lendl, minden idők egyik legnagyobb teniszezője. A csehszlovák születésű amerikai sztár – aki nyolc Grand Slam-tornán diadalmaskodott – április 10-én száll szembe régi riválisával, a svéd Mats Wilanderrel egy Atlantic Cityben rendezendő gálán. A bemutatkozó másik meccset a versenytenisztől tavaly elköszönt Marat Szafin vívja, a helyi kedvenc Andy Roddickkal, az aktuális világranglista hetedik helyezettjével. Az 50 esztendőes Lendl 17 éves profi karrierje során 1310 találkozót játszott, amelyből 1071-et nyert meg. Összesen 270 hétig vezette a világranglistát, ezzel második az örök rangsorban Pete Sampras mögött (286).